

BONA PAU

PAU
COMA

Nº. 485 - Any XLI - MONTUÏRI - JULIOL 1993

**El Montuïri ascendeix a III
Divisió Nacional**

**El 83'6 % dels montuïrers
votà a les eleccions a Corts**

**Bartomeu Mas Arbona,
reelegit Jutge de Pau**

**Ambient de normaltat en
l'elecció de la junta de
Persones Majors**

**Joan Verger Rossinyol,
regidor en substitució de
Pere Sampol**

**El Bisbe va confirmar 16
joves montuïrers**

La Semana Santa altre temps

(Continuació)

Dilluns Sant

El dilluns i el dimarts els nins preparaven els seus fassos per anar a l'ofici de "tenebres", que se celebrava l'horabaixa.

Dimarts Sant

Antigament el dimarts es menaven els xots a la plaça per vendre'ls. Aquest dia també es posava la Casa Santa per celebrar les cerimònies d'aquesta setmana.

Dimecres, dijous i divendres

El dimecres, dijous i divendres al capvespre es cantaven hores. Els nins feien renou pel fossar, escardant els fassos fins a l'hora de les "tenebres". Llavors l'escolà els cridava per a picar dins l'església. Es fixaven els nins amb la "calderera" del fas a la que s'hi posaven tants de ciris com salms. L'escolà n'apagava un a cada salm que es cantava. Els al.lots duïen bé el compte, i quan s'apagaven de tot ja s'havien col.locat en cercle davant la capella de Sant Antoni i començaven a pegar en terra amb els fassos. Aquesta cerimònia, per a ells un bulla, durava un quart d'hora, poc més o manco, i era tant el renou que feien, que tot tremolava.

Dijous Sant

El Consell estava sempre preocupat perquè el culte fos tan lluit com fos possible i pagava les despeses de la Casa Santa, ciri pasquals, predicador, confessors i, en certa ocasió, perquè no desmeresqués la solemnitat de les festes, veim a una acta del 4 d'abril de 1683, que diu:

"Luminaria per la Casa Santa. Congregats y ajustats en la sala y escrivania de la Universitat de la present Vila lloc acostumat tenir i celebrar consell lo honor Arnau Vanrell Batle Real de Montuiri lo present any juntament amb los honors G. Antich, Miquel Susias de Tagamanent, Bart^e Ribas de Ant^e y Bar^e Gallard, chirugiá jurats lo corrent any y mitjentsant citaci6n a los honors Bart^e Gallard chirugiá, Rafel Verd Sastre, m. Ant^e Mesquida, m. Pere Gomila Taixedor, Ant^e Andreu Moliner, Bart^e Mut y Ant^e Susias de Onofre, consellers l'any corrent fonch proposat per l'honor Gll. Antich jurat major, perlant per sf y en nom de tots dihent molt honor y savi Consell lo perque aven fet ajustar a tots V. Ms. en aquest lloch es que tindran noticia de que se ha

de mester lluminaria per el Dijous Sant perque en l'any pasat se distribuiren molts de ciris per causa de tants de malalts en que no han romasos mes deu o onze trosos de ciris y així son de tot parer de que se fasa lluminaria que es sol fer y que sen porten los trosos de ciris y així discurrirán sots vots y parers de uns y altres.- E après discoreguts los vots y parers de uns é altres fonch concluds y determinat nomine discrepante de que es fasa lluminaria acostumada que es sol fer altres anys y que sen porten el refús y en dita conformitat ser resolt determinat dit consell. Testes: Michael Compañy y Micaelus Bujosa".

La del Dijous Sant era la festa per excel.lència de l'Ajuntament. La corporació presidia els actes: l'ofici, comunió, processó del Santíssim i en acabar es convidava tot el poble a un refresc. Després el batle oferia al rector el ciri pasqual que de fa temps costejava com ja hem trobat en actes de 1524. Aquest ciri és el que s'encenia i es col.locava al canelobre de l'Altar Major. El Dissabte Sant es beneïa i és el que durant l'any, en els baptismes, les padrines de fonts l'aguantaven en el transcurs de la cerimònia.

El vespre del Dijous Sant es feia la processó amb assistència de les autoritats. Hi havia els apòstols, caperutxes, associacions religioses i sis homes que portaven el Sant Crist de la Passió. Sortia pel portal dels homes i tanscorria pels carrers següents: Major, Pou del Rei, Palma, Pou Nou, Es Pujol i Plaça Major. Entrava pel portal de les dones. Més tard, després de la processó, es feia una cerimònia amb l'assistència del poble i es cantava des de la trona el "Mandatum". Qualseu encara recordarà la forma airosa en què el modulava el prevere Mateu Pocoví (a) de Son Moia.

La Casa Santa era vetlada per nombroses persones. Es feien els "passos", l'hora Santa i a les cinc, més o manco, el sermó de les Tres Maries.

El divendres se celebraven les funcions pròpies del dia, i a la nit, la processó, més curta que ja del dia abans.

El balcó de la rectoria es anomenat també "balcó de Pilat", segurament perquè en l'esfenificació dels "Dotze Sermons" pels carrers sortiria el personatge de Pilat a "rentar-se les mans" o a "pronunciar la sentència"

Dissabte Sant

El dissabte es feia, com hem dit, la benedicció del Ciri Pasqual, el foc i la font. Els nins anaven a l'església per a dur-se'n l'aigua nova, és a dir, beneïda i que en moltes cases es posava dins la piqueta que tenien vora el capçal del llit i es mullaven els dits per fer la senyal de la creu, en anar-se'n a dormir.

Al matí s'encenia el foc nou tret d'una "depre" i es posava a l'encencer. S'encenien les candeles i totes les llànties de l'església.

Acabades aquestes cerimònies es començava l'ofici i quan ressuscitava el Bon Jesús repicaven les campanes. Era costum que els qui tenien armes de foc tirassin trons en repicar a glòria.

L'horabaixa es feia el Sol-pas per totes les cases de la vila. La gent aportava una petita almoïna amb diners, ous o formatge. Al mateix temps s'entregaven els bitllets que havien donat els confessors quan s'havia complert amb el manament de l'Església: "confessar una vegada a l'any", la qual cosa se solia fer per aquest temps i es deia "Sortir de la parròquia".

Algunes persones feien dejuni des del Dimecres Sant a la nit fins el Dissabte de Glòria, després d'haver combregat.

(Continuarà)

Passions efervescentes

El dia clar i lluminós, acompanyava la densa espera. Un cel blau, transparent, era el decorat de l'escena passional i enfollida que, com cada diumenge horabaixa, es repetia incansable. El sol es fonia, irònic, dins les ombres emmascarades de la nit, inundant amb bavarades incandescentes la voluble fesomia del ponent, quan un silenci consirós s'establí pesant, quasi màgic. Els locutors ràdio-televisius però, distorsionaven, amb les seves veus de casseroles buides, la sinuosa febre de l'absurd. De sobte, una explosió unànime, un crit estrepitos com una canònada indiscriminada va ressonar eufòric i groller espargint, per tots els indrets, el seu tuf exaltat i delirant. Gooooooooo !!!

A fora, el somriure postís i retòric dels polítics des del seu privilegiat observatori de tanques publicitàries, paquins i pancartes. Tanmateix, no n'eren els protagonistes. Programes, estadístiques, verborrea, promeses i insults, fets empassar a força d'exquisits i variats menús no n'eren l'estrella. Ni tan sols les "nostres" delícies culinàries aconseguïen desviar-ne la concentració.

Quilos i més quilos de coca amb verdura.
Vi enlacràt, negre, blanc, rosat.
Ensaïmades, penades, sopes mallorquines.
Arròs brut, cafè, licors, conyac.
Rostits, viandes, calamars a la romana.
Frit, plàtans amb bessons, gelats.

Els comentaris, al cafè, seguien entusiastes. Els nirvis afloraven adesiara i més d'un perdia el control dins una atmosfera carregada pel fum i la tensió. Era tan emocionant el final de la lliga !! Per això sí que ho pagava discutir i barallar-se. Però, per política? Si tots són iguals...!!!

Sa talaia d'en Rubí.

**100 ANYS
DE
MIRO
ILLES BALEARS**

Assemblees ordinària i extraordinària de l'Associació de Persones Majors Renovació de la Junta Directiva

L'Associació de Persones Majors de Montuïri va celebrar el passat 26 de juny la 9ª assemblea general ordinària en el nou local social. Va presidir el vice-president de la Federació i president comarcal, Joan Matas.

A l'assemblea ordinària es va llegir i aprovar l'acta de la sessió anterior, la memòria anual, en la qual s'informà de les activitats dutes a terme i es donà compte del número de socis, que a 31 de desembre era de 565. Després es va llegir el pressupost d'activitats i seguidament diferents membres de la junta també informaren de les activitats desenvolupades i de les quals en són responsables; com són excursions, xerrades, gimnàstica de manteniment, dinars, balls, natació, estat de comptes... El president volgué informar de quant feia referència al nou local, sobretot de la part material i econòmica i de la inauguració.

Fel que fa a l'assemblea extraordinària, el punt important era el de l'elecció de nous membres de la junta directiva, ja que per haver-se complert el plaç cessaren Miquel Martorell "Tarric", Llorenç Bauzá "Guerrer" i Teresa Fullana "Teresa", els quals foren substituïts per Miquel Fiol "Fiol", Gabriel Roca "Llucio" i Catalina Quetglas "d'Arbona". Aquests tres, juntament amb Rafel Socías "Vermell", Gabriel Ferrer "de Son Coll", Martí Ferrer "de Son Coll", Gabriel Vich "Rua", Jordi Aloy "Bruixó", Joan Moncadas

"Moncades" i Antoni Arbona "Arbona" constituïran a partir d'ara la nova junta directiva.

Cal dir, finalment, que no hi hagué necessitat de fer noves eleccions, ja que sols se'n presentaren per a la junta tants com en cessaven. I per altra part volem fer constar que tot va discórrer dins un clima de normalitat i les intervencions d'alguns assistents dins el punt de precs i preguntes, foren correctes, dignes de persones de seny, com són els nostres majors.

Agraïment

**Amb motiu de la
inauguració de la
reforma del nou local**

La Junta Directiva de l'Associació de Persones Majors de Montuïri agraeix a les autoritats, socis i poble en general la seva participació en els actes celebrats amb motiu de la inauguració de l'ampliació de la seu social, el passat 22 de maig.

I al mateix temps participa que l'Associació no va convidar cap polític, sinó que sols ho féu a les institucions: Govern Balear, Consell Insular, Alcaldia i Parròquia.

RESTAURANT

ES DAU

**Cuina Internacional
Plats mallorquins
Menjador
Piscina
Terrassa
Fàcil aparcament
Preus econòmics**

Avda. Es Dau, s/n Telf. 64 62 80
Montuïri (Mallorca)

Comentari sobre les passades eleccions

El passat 6 de juny es varen realitzar les votacions en les Eleccions Generals al Congrés de Diputats i al Senat Espanyol, sense incidències dignes d'esser esmentades.

Cal donar l'enhorabona al poble de Montuïri per la seva participació a les referides eleccions, que, segons les dades que tenc, va ésser del 83'6 %, percentatge molt alt, com a la resta de l'estat espanyol, el que ens demostra l'actual interès de la gent a l'hora d'eleger els nostres representants i governants, tal vegada donat per l'expectativa d'un possible canvi de partit al front del govern central.

Una vegada fet el recompte de vots, quasi tots els partits polítics manifestaren estar contents dels resultats i que se sentien guanyadors. El que hi ha dins la nostra societat són molts de fantasmes, perquè a les eleccions cap partit polític no ha guanyat: el PSOE tenia la majoria absoluta i l'ha perduda, i això que va emprar a la seva campanya el govern al seu abast, així com els mitjans de comunicació públics; el PP, si bé ha augmentat el nombre de vots i de diputats, ha perdut, amb José Maria Aznar al front, la gran oportunitat de fer fora el PSOE i governar Espanya; dels altres partits que han obtingut representació a Madrid, no cal fer-ne esment, tret de dues notes importantíssimes: la primera, la total desaparició del panorama parlamentari del CDS; la segona, l'aparició amb força del CC canari, agrupació de partits nacionalistes als quals cal donar la nostra enhorabona.

A la passada campanya electoral han sobrat promeses, desqualificacions, consignes i temors i han mancat idees clares, programes polítics amb solucions i imaginació per treure el país del clot econòmic i moral on està encallat.

Les eleccions han estat guanyades per tot el poble, donada la seva alta participació, el civisme en les votacions, la paciència en aguantar una campanya de 15 dies que va durar més de dues quinzenes, i perquè cap partit polític no ha guanyat amb majoria absoluta, així el PSOE haurà de pactar i entendre's amb altres forces parlamentàries, acabant-se la dictadura d'un sol grup, com hem hagut d'aguantar fins ara a Madrid amb el PSOE, i com aguantam a Montuïri amb el PP.

Joan Verger Gomila

Oficis que es van perdent

S'ofici de sabater és un ofici honrat
emperò jo no en sé cap
de jove que hi vulgui fer.

No és que sigui mal de fer,
qualsevol jove en sabria,
i crec que en Joan "Carboner"
de bon gust n'hi ensenyaria.

Jo crec que molt bé aniria
que qualcú es fes sabater,
picapedrer o ferrer,
o feina a una fusteria.

Bé pens i hi torn pensar,
però no en trec aguller
com tants d'aturats hi ha
i tanta feina per fer.

Que hi hagi tants d'aturats
i se perdin tants d'oficis,
això és bo per crear vicis,
molts de lladres i drogats.

No hauria de ser forçat
anar a escola fins tan grans;
just es bons estudiants
i per pròpia voluntat.

En sabre llegir i escriure
i es comptes que han mester,
crec que aniria molt bé
fer feina i aprendre a viure.

Per ser un bon sabater
el que fa falta és mirar,
fer feina sense cobrar,
i si és necessari, pagar
perquè t'ensenyin més bé.

Ja sé que tots pensareu:
ara això no està permès,
però es majors ho sabeu
que abans no cobràvem res
fins que ja havíem après
tot s'ofici ben arreu.

Jo vaig aprendre a cosir,
un sastre me'n va ensenyar,
però abans de venir
lo tractat li vaig pagar.

També en Joan "Carboner"
no fa molt que m'ho va dir,
va haver de pagar primer
perquè anàs a ensenyar-li
s'ofici un sabater.

I ¿per què ara tanta cosa?
jo no sé qui té raó;
si es nin no vol anar a escola
que sia treballador.

Si an es nin li agrada més
tu envia'l a son Miró,
i que cavi ets ametlers;
fes-li acotar "s'escarpó",
i que se guanyi es doblers
que gasta es dies feiners
a "S'Hostal" o en "Es Cantó".

Si ell vol ésser sabater
deixa'l que vagi a mirar,
que faci lo que ell vol fer,
jo crec que ho farà més bé
si tu no el vols obligar
a que faci de fuster
o que sigui capellà.

Antònia Adrover "Manxes"

EMBOTITS FIOR
Sobrassada i llonganissa pagesa

Carrer d'es Garrover, 38

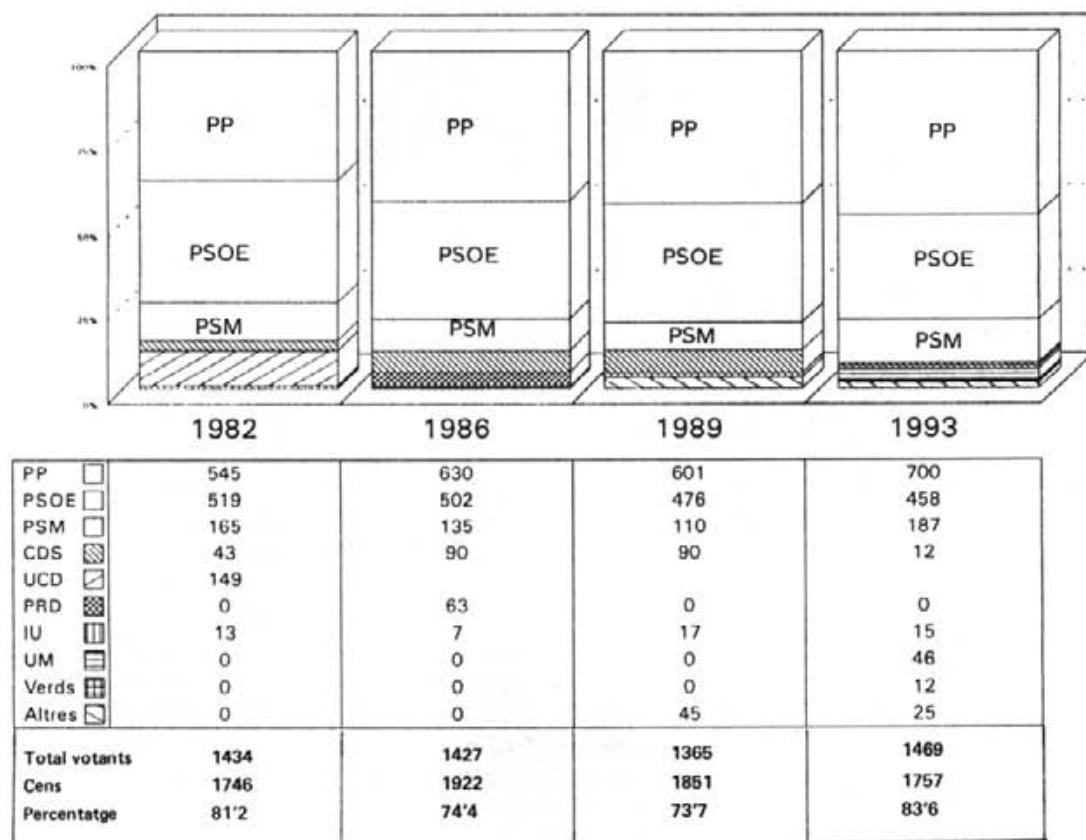
Tlf. 64 61 33

Montuïri

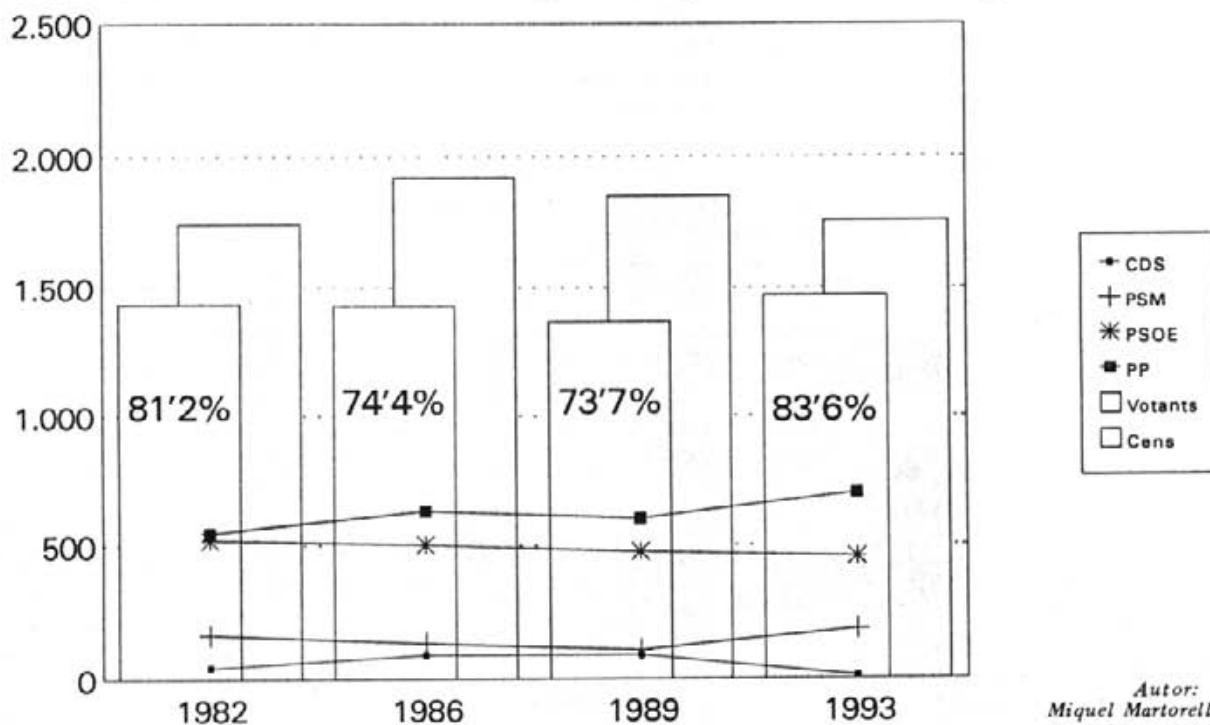
Eleccions generals a Corts

Resultats de Montuïri

Repartiment del vot

Evolució del vot en els quatre partits més significatius

Autor:
Miquel Martorell Fullana

Joan Verger Rossinyol, nou regidor

Obert a tothom, amb idees noves i ganes de fer feina

Hem volgut dur a aquestes planes el nou regidor de l'Ajuntament de Montuïri, en Joan Verger Rossinyol. Un jove de 25 anys que actualment treballa d'electricista i els seus principals hobbies són la pràctica del futbol i, des de fa poc, muntar en bicicleta. Per altra part en Joan, com el seu germà Tomeu, era un jove que fa uns anys prometia en el futbol, però ho va haver de deixar perquè es va lesionar de gravetat en un genoll. Ara fa un poc de futbito, un altre poc de futbol en l'hivern i, com hem dit, ha "armat" una bicicleta de corredor.

-Anem, Joan, al que ens interessa, com és el càrrec que hauràs d'ocupar dins l'Ajuntament en substitució de Pere Sampol. Digueu, però, abans, ¿des de quan pertanyes al PSM?

-Fa poc més de dos anys. Era poc abans de les darreres eleccions municipals, però des de fa estona ja tenia un sentiment nacionalista; i el partit que s'acostava més a la meua manera de pensar era el PSM.

-¿Tens cap càrrec dins el PSM?

-No. Simplement form part de la junta local, i entre tots decidim així com s'ha d'actuar.

-¿Qui forma part de la junta?

-Tots el socis.

-¿Per què hi ha tants de joves de la teua edat que no volen saber res de política?

-Crec que a les darreres eleccions s'ha demostrat, considerant el nivell de participació, en concret a Montuïri, que la gent es comença a ficar més en política. Tal volta hi hagué un buit, un parell d'anys, però crec que darrerament la gent s'ha conscienciat que s'ha de ficar en política, perquè d'una manera o de l'altra ens interessa que les coses funcionin bé.

-¿O sia que tu consideres que la joventut ja comença a participar, més que abans, en política?

-Crec que sí, després de tantes dades; sobretot si pensam que a Montuïri ha votat més del 83 per cent.

-Essent que des d'ara hauràs d'actuar com a regidor de l'Ajuntament de Montuïri, ¿quina és

la postura que penses prendre ?

-No puc prendre una postura individual; nosaltres prenem una postura des d'un partit, més concretament, en el cas de Montuïri, des d'allò que acorda la comissió del PSM dins Montuïri. O sia que ni en Pere actuava personalment ni en Mateu hi actua. Actuam a través del grup de gent que decideix quina postura hem de prendre... què hem de fer i què no hem de fer.

-Podries enumerar-nos alguns problemes municipals que creus tu, si és que els hagin pensat, que immediatament s'haurien d'abordar a fi de solucionar-los.

-Tal volta el problema municipal més greu, que hi ha actualment, és el de posar al dia l'estat de comptes de l'Ajuntament i mirar-se un poc més en gastar els doblers del mateix Ajuntament. Frenar un poc aquesta manera d'invertir-los. Crec que són el dos principals problemes.

-Per altra part, ¿què penses tu, des d'ara, aportar a l'Ajuntament com a regidor?

-Possiblement idees noves o renovadores, i feina.

-Concretament...

-Estic obert a tothom. I això és una manera d'aportar feina, feina per al poble.

-Quines coses penses que manquen en el poble i que tenen reper-

cussió municipal?

-Pens que s'hauria d'haver considerat millor la construcció de la piscina i el complex esportiu que allà, al seu costat, s'hi vol fer. Tal vegada enfocar-lo des d'un altre punt de vista. No fer les coses perquè es disposa d'un doblers, no invertir-los tan ràpidament i pensar si convé esperar un poc, tal vegada ens en seguiran donant i es podrà modificar la primitiva idea. Crec que les coses, abans, s'haurien de pensar millor. O sia que sí, per exemple, ens donen cinc milions de pessetes o el crèdit que sia, no invertir-lo tot d'una amb una cosa que d'aquí a un cert temps no es podrà acabar.

-¿Penses en altres empreses que s'haurien de dur a terme i en concret de cara a la joventut?

-Estimular un poc més la joventut, sobretot culturalment; que pot ésser esportivament, que ja hi està i ho tenim bé amb equips de futbol, de bàsquet... tenim Ràdio Murta, que funciona, tenim *Bona Pau*... però estimular-los a ajudar i a participar en aquests medis de difusió.

-La teua postura dins l'Ajuntament, ¿serà la mateixa que la d'en Pere Sampol?

-Sí, però, repetesc que aquesta postura és la de l'agrupació del PSM de Montuïri. En Pere no té una postura particular, ni a favor ni en contra d'un o altre. Les decisions van pensades i consensuades per tots.

-Respecte al teu partit, ¿com el veus?

-Molt bé. Esperam seguir en aquesta línia. Tal vegada no hi haurà un creixement massiu, però poc a poc anam fent coses, i més si pensam que a Mallorca de cada vegada sorgeix un sentiment més nacionalista. Ens donam compte que ens agrada "lo" de fora, però "lo nostro" ha de ser "lo" primer, per defensar-lo un poquet més.

-¿Vols dir, per acabar, alguna cosa a la joventut o al poble?

-Simplement que estam dins l'Ajuntament i des d'allà on estic, si puc fer alguna cosa per a qualcú, estic obert a tots.

O. Arbona

S'ha dit que...

... es dies entorn a ses eleccions i per certs indrets de la vila es venen pintades al·lusives a certs polítics en to despectiu i depravant, reveladores de sa poca educació des qui les hi posaren.

... es dia de sa jornada de reflexió fou llevada sa "cartelera" des graons. Un fet que meresqué s'aprovació des simpatitzants des partits que en aquella data no hi tenien propaganda i es rebuig des qui n'hi tenien.

... ja n'hi ha que pensen malament sobre sa renovació des pis des graons, de tant com se torben a començar-la. Fins i tot n'hi ha que ja són pessimistes.

... no en tenia cap de rialla aquella dona que hi va travelar i caigué es dia del Corpus.

... fou "xistosa" s'anècdota d'aquella altra dona d'edat que quan anà a votar i sentí que un de sa mesa pronunciava es número que tenia a sa llista electoral; ella cregué que eren ses pessetes que havia de pagar. Rialles no en mancaren.

... es dia de ses eleccions, una "forofa" d'un partit polític volia penjar sa foto des seu líder a sa porta de s'entrada an es col·legi electoral.

... fou tan poca sa gent que assistí als mítings electorals i tan decidida tenien ets assistents sa intenció des vot, que molt bé s'haguessin pogut suprimir.

... a sa dita popular "festes pasades, coques menjades", s'hi podria afegir aquesta altra: "eleccions acabades, paus arribades".

... resulta poc democràtic no deixar entrar a s'assemblea de sa

Setmana cultural a les Ecoles: Exposició d'animals dissecats que havien estat ferits o havien mort. També exposició-venda de llibres

tercera edat un periodista que havia vingut de fora per fer sa crònica.

... és un llàstima que amb lo que ha costat i lo guapo que ha quedat, no vagi més gent an es local de Ca s'Escolà.

... es golejadador de primera preferent, Cantos de l'Espanya, va somniar, dia i nit, es marcatge amb què l'obsequi es montuïrer Mateu Gomila, dins Llucmajor.

... hi hagué més bulla a la vila per ses victòries del Barcelona i del Madrid que per s'ascens del Montuïri a III divisió nacional. Es renou i coets amollats a altes hores de sa nit desbarataren es somni de molta gent.

... hi ha persones que volen sabre en quina situació es troba es notari quan ve a Montuïri i ocupa una de ses dependències de s'Ajuntament.

... "han pegat bé" ses excursions que organitza S'Esbart des Pla. En es poble, es diumenges que hi ha "sortida" se coneix.

... presentada sa dimissió d'en Pere Sampol com a regidor: ¿amb qui haurà de lluitar ara es batle?

... sa piscina municipal ara s'inaugurarà. Però... i la resta de ses instal·lacions, ¿quan estaran llestes?

En Xerrim

Club Columbòfil Missatger Clausura de la temporada

Amb l'entrega de trofeus va acabar la temporada 92-93 en el Club Columbòfil Missatger de Montuïri. Un acte, celebrat en un restaurant, amb la participació de socis, familiars, simpatitzants i entitats col·laboradores.

Pel que fa als resultats diguem que en el campionat d'Eivisses guanyà el tàndem Mut-Mut, Andreu Oliver i el jove Joan Antoni Miralles. A les amollades des de la Península els primers classificats foren Sebastià Grimalt i Bartomeu Miralles, a l'Alcoy I; el tàndem Llaneras-Verger i Andreu Oliver, des d'Alacant; el tàndem Mut-Mut, a l'Alcoy IV; els tàndems Rotger-Rotger i Mut-Mut, a l'Alcoy V; Bartomeu Miralles, a l'amollada des de Baza (Granada) i Andreu Oliver a les d'Almeria i Puertollano (Ciutat Real). El premi especial per al colom més viatger fou per Andreu Oliver.

Classificacions finals:

- Campionat de velocitat-banda lliure: 1er: tàndem Mut-Mut i 2^{on}: Sebastià Grimalt.

- Campionat de velocitat-banda viatgers: 1er: Bartomeu Miralles i 2^{on}: tàndem Mut-Mut.

- Classificació general campionat absolut: 1er: Tomeu Miralles; 2^{on}: Andreu Oliver; 3^{on}: Sebastià Grimalt; 4^{on}: tàndem Mut-Mut, i 5^{on}: tàndem Rotger-Rotger.

L'Ajuntament informa

Resum de l'acta de la sessió plenària ordinària de dia 22 de juny de 1993

Devolució de fiances d'obres

Una vegada executades les obres d'asfaltat del camí vell de Porreres i del camí de S'Avenc i d'Alcoraia, la Corporació per unanimitat va acordar cancel·lar els avals bancaris constituïts per l'empresa "Melchor Mascaró" per garantir les obres.

P.O.S. 1993: Mur de contenció

La Corporació per unanimitat va acordar adjudicar a l'empresa "Antoni Verger" les obres de "Restitució d'un mur de contenció" per 3.803.669 pessetes (referit al de les escoles).

Avanç-estudi de recaptació

El batlle va donar compte de l'estat actual de la recaptació d'impostos municipals, dels qual i per un càrrec de 26.246.374 pessetes se n'han recaptat 20.258.141 corresponent a circulació i urbana, ja que el de rústica (709.437), degut a problemes tècnics, no s'ha posat al cobrament.

Cessió de caudal d'aigua

Degut a l'extracció d'aigües del Pou del Rei i d'acord amb una resolució del MOPU, l'Ajuntament haurà de cedir un volum màxim de 3.000 m³ anuals a la finca Can Joanot, de Coloma Miralles Roca.

Compra de terrenys annexes a la zona esportiva

Després que el batlle exposàs la necessitat de comprar terrenys annexes a la zona esportiva a fi que quedi delimitada en tota l'extensió possible, la corporació per unanimitat va acordar iniciar les oportunes gestions amb el propietari a fi d'arribar a un acord.

Pavimentació de camins rurals

La Corporació, amb sis vots favorables (PP) i cinc abstencions (PSOE, PSM i CB), va aprovar pavimentar diversos camins rurals amb un pressupost de 32.199.310 pessetes i es va declarar d'urgència la contractació. Les pliques s'obriran dia 6 de juliol de les 12 hores.

Obligatorietat del servei d'aigua potable

Després d'una prèvia exposició, la

Corporació amb vuit vots a favor (PP i PSOE) i tres abstencions (PSM i CD) va acordar declarar obligatòria la recepció i ús dels serveis públics d'abastiment d'aigua i sanejament en tot el sòl urbà d'aquest municipi i fixar el plaç d'un any des de la posta en marxa dels serveis per a la connexió efectiva de totes les vivendes.

Dimissió de Pere Sampol

Vista la dimissió presentada pel regidor del PSM Pere Sampol Mas i també les renúncies d'Antònia Cloquell Gomila i de Francesca Bauzá Garcias, la Corporació per unanimitat va acordar acceptar la dimissió del primer i la renúncia dels altres dos candidats pel PSM amb els números 3 i 4 a les eleccions locals de 1991; i donar possessió, a resultes de la presentació de la preceptiva credencial, al candidat número 5, Joan Verger Rossinyol.

(Cal dir que abans d'abandonar l'escó, Pere Sampol féu un públic i curt repàs de la tasca desenvolupada per ell durant els deu anys de regidor, els quatre primers com a membre de la Comissió de Govern i responsable de la de Cultura, i els altres sis, a l'oposició. Posà de manifest que les discussions durant aquests anys d'oposició s'han d'entendre com a disputes polítiques, mai com a problemes personals. I si ha pres aquesta decisió és perquè el seu partit li ha demanat que es dedicàs més de ple a les tasques en el Parlament i en el Consell Insular, del que n'és portaveu del seu Grup. Després d'haver-se acomiadat de tots, el batlle manifestà que "si bé hi ha hagut certes 'batalletes', lo guapo és que a la fi ens hàgim estret les mans").

Elecció de Jutge de Pau

Havent-se complert els quatre anys d'exercici com a Jutge de Pau de Montuiri i d'acord amb la legislació, la corporació amb sis vots favorables (PP) i cinc abstencions (PSOE, PSM i CD) va tornar reelegir Jutge de Pau titular a Bartomeu Mas Arbona, i a Joan Mayol Gomila com a Jutge de Pau substitut.

Acceptació del Molí d'En Ferrando

A conseqüència de les gestions dui-

tes a terme a fi que el Molí d'En Ferrando, ubicat a la zona del Molinar, passàs a ser propietat de l'Ajuntament i a manca de concretar les condicions específiques, la Corporació, per unanimitat, va acordar acceptar la donació de dit Molí perquè passàs a formar part del patrimoni històrico-artístic cultural del poble, una vegada firmats els documents precisos a fi que aquesta donació sia efectiva.

Precs i preguntes

Mateu Ginard (PSM)

P- ¿Per què a la informació dels acords del ple que publica **Bona Pau** sobre el projecte d'adob dels Graons no hi figura la votació corresponent, igual que en els altres assumptes?

R- El batlle respon que ho desconeix, ja que el qui dona la informació és el Secretari i aquesta és una còpia de l'acta i ell no intervé en la elaboració de la informació.

P- ¿En quin estat es troba la liquidació del pressupost i la comptabilitat corresponent a 1992?

R- La comptabilitat de 1992 pràcticament està actualitzada i la liquidació del pressupost de 1992 segurament es tancarà d'una manera provisional la pròxima setmana.

Josep Mª. Munar (PSOE)

P- ¿Com es troba l'assumpte de la Mancomunitat sobre les instal·lacions esportives de Montuiri?

R- Des de fa temps s'estan realitzant gestions, però encara no s'ha concretat res, tota vegada que les dificultats són importants.

Joan Verger (CB)

P- ¿En quin estat es troba la prevista modificació de les NN.SS. de Plantejament?

R- Es troba paralitzada, tota vegada que està pendent i a l'espera que el seu cost sigui subvencionat per la C.A.

P- ¿Quan estaran acabades les obres de la piscina?

R- Si no hi ha impediments de darra hora, les obres de la piscina estaran acabades el pròxim dia 3 de juliol.

P- ¿Com es troba la programació de la pròximes festes de Sant Bartomeu?

R- S'estan realitzant gestions a fi de

(Continua a la pàgina següent)

Eleccions a Corts

Les eleccions a Corts celebrades a Montuïri com a tot l'estat espanyol el passat 6 de juny és desenvoluparen dins un clima de total normalitat. Els resultats, pel que fa al nostre poble, apareixen a una altra pàgina.

Inauguració de la piscina municipal

Està previst que aquest primer dissabte de juliol, dia 3, se celebrà la inauguració de la piscina municipal. L'acte, naturalment, tindrà lloc en Es Revolt i començarà a les 9 de l'horabaixa.

Exposició infantil

La sensibilitat d'Ana Valiente va romandre palesa mitjançant els nombrosos dibuixos, pintures i treballs manuals que els seus petits alumnes exposaren dia 4 de juny passat a la sala d'actes de la Casa de la Vila.

Cloenda del curs d'Auxiliar Agrícola

El passat dia 1 de juny en un restaurant de nostre terme se celebrà la cloenda dels cursos d'Agricultura que s'han impartit en els municipis de Campos, Escorca, Mancor i Montuïri.

El Conseller d'Agricultura i Pesca, Pere J. Morey, va lliurar els diplomes als 40 alumnes que superaren les proves d'Auxiliar Agrícola.

Fi de curs a les Escoles

Amb bastants d'actes culturals i recre-

L'Ajuntament informa

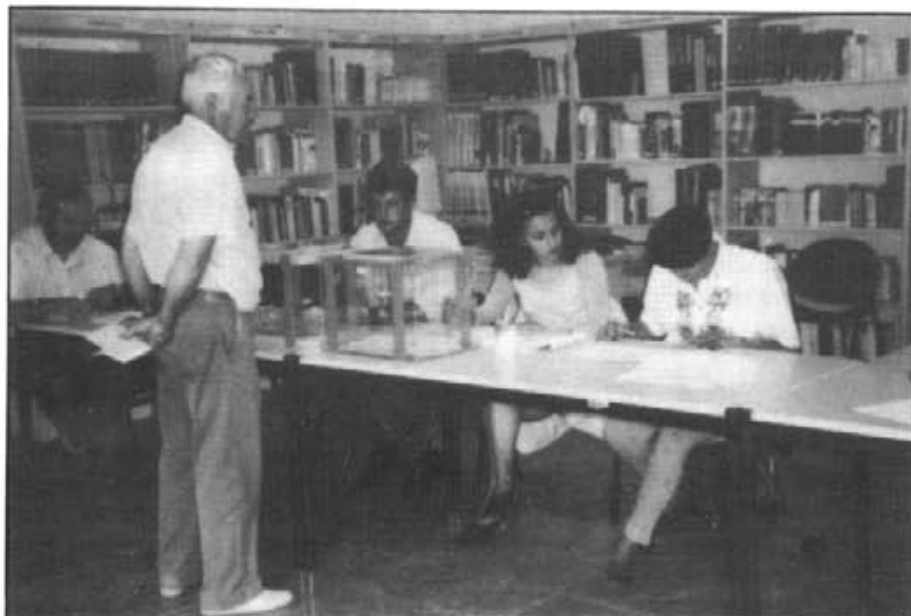
(Ve de la pàgina anterior)

poder concretar el pressupost i el programa, i en un principi està previst que el pregó el realitzi el Sr. Pere Serra.

Bartomeu Servera (PSOE)

P- ¿Per què, segons la premsa local, el batlle està en contra de la construcció de l'autovia de Manacor?

R- El batlle contesta que desconeix tal informació, si bé, en qualsevol cas, la seva postura és contrària a la construcció de l'autopista de Manacor, però la seva actitud en cap cas és contrària a la construcció de l'autovia de Manacor.

Una de les meses electorals dels baixos de l'Ajuntament

Els alumnes de setè en el camp d'aprenentatge "Es Pinaret" de Menorca

atius dia 18 del mes passat tengué lloc a les Escoles la festa de final de curs. Diferents nins escenificaren la rondalla "En Joanaet i els set missatges", uns altres ballaren, altres interpretaren una polka, hi hagué una actuació de "Joan de sa Calatrava", gimnàstica rítmica, ginkama, jocs d'obstacles, proves, carreres, equilibriste i moltes coses més. Tot va acabar amb un bon berenar i gelat servit per l'APA.

Un altre premi per a l'Escola

El Col·legi "Joan Mas i Verd" ha estat guardonat amb el premi "Experiències

amb noves tecnologies de la informació i comunicació", convocat pel Ministeri per a aquells Centres que desenvolupen el projecte "Atenea". El premi, dotat amb 150.000 pessetes, fou elaborat per les professores Aina Ferrer i Margalida Mascaró.

"S'Esbart des Pla"

Amb una excursió al Torrent de Pareis que tengué lloc dia 20 de juny, es donaren per acabades les 11 excursions que aquest curs ha organitzat "S'Esbart des Pla". Tant aquesta com les anteriors complagueren els participants.

L'entusiasme i decisió de Guillem Nicolau Garau "Perons" Persona vital dins el Patronat de Música i "S'Esbart des Pla"

És d'un caràcter enèrgic i resolt. Fa anys que forma part de la direcció del Patronat de Música de nostre poble. Un dels puntals. Tresorer de la citada entitat, és també el responsable del grup excursionista "S'Esbart des Pla", enquadrat dins el Patronat. Cada vespre, damunt les nou i mitja, juntament amb un grup d'amics, no pot deixar de fer la volta habitual. Es troben devora es Pou des Dau i des d'aquí parteixen tots a fer la volta al camí del Puig, de Ses Rotes i Can Canai, a peu i de pas viu. Aquest passeig l'umpla del tot.

Però quan es troba més satisfet encara, és el diumenge en què toca fer l'excursió mensual, habitualment a la muntanya, i que organitza "S'Esbart", del qual, com hem dit abans, ell n'és l'ànima. Aquest diumenge, en bon matí encara, no ha comparegut ningú, i ell ja espera a la Plaça els integrants de l'excursió. En tots els maldecaps i passes que ha hagut de fer abans, per a la seva organització i programació de la ruta, aqueix dia és feliç. És la culminació, la meta d'una aspiració que el posa en contacte directe amb la natura i que es renova cada mes.

D'un mode clar, net i escaït, sense floritures, exposa, sempre dins les reunions que té la Junta Directiva del Patronat, els problemes i solucions possibles, dels seus dos càrrecs. Eficient i dinàmic, s'enfronta amb decisió, a qualsevol obstacle que es presenta.

El 4 d'abril de 1948, en Guillem Nicolau Garau nasqué a Montuïri. Els amics el coneixen amb un nom més curt: "en Guillem Perons". Els seus estudis primaris foren a l'Escola Pública de Montuïri. Anà també un any amb els freres de Manacor on hi féu l'Ingrés.

Casat amb n'Antònia Pocoví Adrover, tenen dues filles: na Margalida i na Miquela.

—¿I una vegada haver aconseguit l'Ingrés, Guillem? —l'interrogam—.

—Les coses no varen ser igual —ens contesta greument—. Els meus pares i nosaltres ens canviàrem a un hort de Lloseta i jo vaig continuar les classes, però a col·legis privats de Binissalem i Consell. Al cap d'uns anys tornàrem a Montuïri.

—I altra volta aquí, ¿a què et dediques?

—Jo aleshores tenia uns quinze anys i em vaig posar a fer feina de picapedrer amb en Miquel "Matxó". Vaig estar amb ell uns deu anys.

Es retura un poc amb els pensaments posats en aquells temps. El treim dels anys de manobre quan li preguntam:

—¿I després?

—Als 25 anys em vaig presentar a unes oposicions que convocava el Ministeri d'Obres Públiques i em varen aprovar. Tot d'una treballava de peó a una brigada. Al cap de cinc anys em vaig presentar a unes altres oposicions per capatàs, que tornà a haver-hi, i vaig aprovar altra volta. Em donaren el comandament d'una brigada i així durant set anys. A més, havia de conduir el camió de la brigada... —fa un poc la mitja, quan afegeix— no estava amb les mans dins les butxaques.

L'estam escoltant i observam que és molt clar i concís en les seves explicacions. No sol adornar les frases ni allargar la història o el relat inútilment. És pràctic, inclús en el llenguatge.

—¿Segueixes en la mateixa feina?

—No. Durant set anys, com he dit, vaig estar al cap d'una brigada, però em varen haver d'operar d'hèrnia discal. Durant un cert temps, quan em vaig haver recuperat, vaig continuar en la brigada, però ara ja fa bastant de

temps que em donaren una altra ocupació. Som una espècie de controlador-coordinador de les obres dels contractistes del sector que m'han encomanat. Estam parlant, com és natural, d'Obres Públiques.

Esperit inquiet, fa uns sis anys, amb motiu d'una assemblea general del Patronat de Música, sortí elegit per formar part de la directiva d'aquesta entitat, i acceptà el càrrec.

—¿Per què no ens fas una mica d'història de la teva trajectòria dins el Patronat?

En Guillem allarga els braços per avall, mans esteses, amb el gest propi del qui considera que no és el més indicat per dir tal cosa. Però insistim i contesta:

—Bé. Des que vaig entrar dins la directiva del Patronat de Música i durant quatre anys vaig ésser el delegat de l'Escola de Música; coordinador entre pares, alumnes, professors i directiva. Des del 92 ocup el càrrec de Tresorer. A més, som el responsable del grup excursionista "S'Esbart des Pla", filial del Patronat.

Afegim, per part nostra, que l'any 1992 la Banda de Música de Montuïri reorganitzà la seva administració, creant una junta directiva amb uns estatuts. Segons aquest document, dins la directiva de la Banda hi ha d'haver un representant del Patronat de Música. En Guillem és el representant del Patronat dins la Banda, des del començament de 1993.

—¿Pots assenyalar algun moment difícil o interessant dins el Patronat de Música?

—Moment difícil i conflictiu fou l'errada interpretació que un cert sector donà a uns fets ocorreguts durant les festes de Sant Bartomeu del 92, confonent la Banda amb el Patronat. El perjudicat fou el Patronat sense tenir-hi res que veure. L'interessant, però, és el fet que dins el Patronat es fa feina calladament, tant bé com sabem, i en constància, per ajudar als futurs músics. Començarem amb un professor de música. Ara en tenim 6. Ens són necessaris. En aquests anys han sortit de l'Escola de Música 25 nous músics i altres que estan estudiant i esperen per estrenar-se. Això són fets.

En Guillem —com altres— es lamenta del "desert" en què s'ha convertit la nostra plaça els diumenges

Bé, tu ho saps...

—Sí, ho sabem, però continua per favor.

—La nostra preocupació, en primer lloc, és l'ensenyament. L'Escola de Música, però, costa molts de doblers. Per arribar a fi d'any es tracta de fer molts d'equilibris. Tenim un pressupost anual de despeses d'uns dos milions i mig de pessetes en números redons, i durant l'any, com he dit abans, hem de recórrer a tot el nostre enginy perquè el capital basti. He de dir, de passada, que l'estat de comptes de tresoreria està sempre a disposició de qualsevol soci.

—Essent el Patronat una associació cultural, sempre és convenient que s'obri a altres activitats d'aquest tipus. ¿Com nasqué "S'Esbart des Pla"?

—Pel que hem dit abans i per donar entrada al que sia cultura, a la primera excursió que férem vàrem ésser 11. En aquests moments som ja més de 50 els components que d'un mode regular i constant, prenim part a l'excursió a peu que un diumenge cada més organitza "S'Esbart". La nostra missió és relacionar-nos, conèixer la nostra illa de prop, que val la pena, i fer possible. Amb la darrera del Torrent de Pareis, hem fet ja 22 excursions, sense repetir-ne cap.

—¿Com us arreglau per trobar un guia?

—A les primeres excursions necessitem guia. Ara ja no. Hem procurat anar amb altres grups excursionistes i hem après l'ofici aviat.

—¿Quines qualitats ha de tenir un guia?

—Entre d'altres, dues importants: conèixer la ruta perfectament i no anar de bromes amb el temps, segons el que es té previst.

—¿Heu tingut algun contratemps en alguna ocasió?

—Anam proveïts sempre d'una maleta amb material sanitari per als primers auxilis, una camilla enrotllable, fins i tot duim un podòmetre, un altímetre i una brúixola —afegeix en Guillem, rient—. Record, però —continua— que damunt el Galatzó, en certa ocasió, ajudàrem a rescatar el cos

En Guillem "Perons" no sol es el responsable de "S'Esbart des Pla", sinó també el podem veure amb gups esporàdics, com aquest, que un diumenge de maig passat anaren a peu a Sencelles

d'un turista alemany que havia mort d'un atur cardíac. El vàrem dur entre tots fins a Puigpunyent. Va ésser un acte humanitari.

—¿Qui va tenir l'ocurrència de posar "S'Esbart des Pla" al grup?

—Si m'ho permetes et faré una mica d'història, molt curta: com t'he dit abans, hem arribat a ser molts els integrants; més de 150 persones distintes, una vegada o l'altra han vingut d'excursió. El qui ve una vegada, torna. L'any passat férem l'excursió aniversari per dins el terme de Montuiri, per conèixer-lo millor, cosa que si no hi ha novetat procurarem repetir cada

any. Vàrem ésser moltes persones, vells i joves, nins i nines, gent de tota edat que ens ho passàrem beníssim. Després d'haver dinat, tots junts ens proposàrem donar un nom al grup, ja que consideràvem que havia entrat dins la majoria d'edat. Entre molts que proposaren els vianants —diu rient en Guillem— triàrem aquest que fou del gust de tothom: "S'Esbart des Pla".

—Tornant un poc enrera dins el tema que considerem important: ¿Com et sents dins el Patronat?

—Estic molt content del treball que m'han encomanat dins aquesta asso-

(Continua a la pàgina següent)

Seguridad y Limpiezas, S.A.

Gremio de Tejedores, 34 (Pasaje)

Tlfs. 29 50 92 - 29 50 66 - 20 63 11

Pol. Son Castelló

07009 Palma de Mallorca

(Ve de la pàgina anterior)

ciació cultural. Molt content de tots els socis, que ens comprenen i ajuden i, repetesc altra vegada, molt content de la gent jove i dinàmica de "S'Esbart des Pla".

-¿Com et definiries? ¿Què t'estira més, la música o les excursions?

(Ens amenaça rient i dient-nos que això són preguntes comprometedores i difícils de contestar, però contesta tot d'una).

-Mira, tant la música com l'excursionisme, m'agraden molt, i compagin molt bé una i altra.

-¿Les teves aficions, a més del que hem exposat?

-La pesca, el cinema i viatjar.

-¿Països que has visitat?

-Molts. Sense exagerar, quasi la meitat dels països d'Europa i el Marroc, i quasi tota Espanya.

I es queda tan fred.

-¿Què és el que et desagrada?

-Lament el fanatisme, que assola el món...

(L'interrompem)

-En referim dins l'àmbit del nostre poble.

(Es resisteix a donar la seva opinió, però insistim)

-Hem dol dir-ho, però... el poble, d'un mode general, no respon a les iniciatives culturals. Quan organitzam un acte, la direcció del Patronat es preocupa de la resposta del poble. Dins la societat en què vivim manca la solidaritat. Una altra cosa que m'apena és pujar els diumenges al matí pel poble i no veure ningú. És una llàstima veure la plaça deserta. ¿Per què passa això? Hem de fer poble i per això s'ha d'actuar en conseqüència. Som individualistes i per aquest camí anam a un mal futur.

-¿Una cosa que t'agrada del nostre poble?

-Les festes de Sant Bartomeu, amb tot el seu ambient d'alegria desbordant de la gent del poble i la multitud que ens visita aquests dies. Són úniques!

Són les opinions; és el sentir d'un home jove i decidit que treballa per a la societat amb entusiasme. Que fa poble i es responsabilitza perquè la gent ho passi bé. Val la pena fer-li costat.

Miquel Martorell Arbona

Llibre nou EN DEFENSA D'AQUEST PAÍS de Pere Sampol i Mas i Sebastià Serra i Busquets

En aquest volum roman clarament pal·lesa tota una tasca literària, producte d'una forta sensibilitat per a la defensa del nostre país, de la nostra identitat, de la nostra llengua i cultura, de les nostres tradicions, de la nostra naturalesa, de la nostra independència, de la nostra economia i... fins i tot de la nostra dignitat.

Els 35 articles que conté aquest llibre són una clara mostra del pensament polític dels autors, fortament arrelat en una

esquerra nova, nostra, alliberadora, democràtica... tal com està configurat en el projecte que el PSM- Esquerra Nacionalista té del País, molt diferent del que conceben els partits estatals.

Els texts, que foren redactats i publicats a diferents mitjans al llarg dels darrers set anys, tant evidencien el punt de vista dels autors referents a qüestions puntuals, com difonen el pensament polític del seu partit en matèries que podríem dir perennes o tradicionals; però redactats amb el propòsit de preservar la identitat del nostre poble i amb el desig de renovar Mallorca i solucionar tants de problemes com remolca la nostra terra.

O. Arbona

S.I.A.C.

EL CAMÍ MÉS CURT PER TOT EL QUE VOLS SABER SOBRE L'ADMINISTRACIÓ

EL TELÈFON AMB RESPOSTES

Servei d'informació i atenció al ciutadà

GOVERN BALEAR

CONSELLERIA ADJUNTA A LA PRESIDENCIA

Succinta història dels nostres carrers - I

Evolució de l'estructura urbana del nostre poble

És de sentit comú que els habitants d'un poble petit com el nostre coneixin bé tots els seus indrets. I és per això que des de *Bona Pau* i al llarg de mesos, tal volta un parell d'anys, anem oferint als nostres lectors a més dels retalls de la nostra història, com ho venim fent des de l'inici d'aquesta revista, petites ressenyes tant de l'interior de la vila com dels llocs més allunyats, com són les nostres possessions, ja que uns i altres conformen la nostra identitat.

Aquest més començam amb una petita introducció de l'evolució de l'estructura urbana (principis del 1300), per continuar amb les places i carrers que actualment configuren el casc urbà del poble.

Precedents: Segle XIV (1)

Fins a l'any 1300 en que va ser fundada la pobla reial de Montuïri pel rei de Mallorca Jaume II, la gent vivia en alqueries i rafals des del temps dels moros, a fora vila. Només al Molinar sabem que hi havia al segle XIII una església dedicada a Santa Maria. Com era freqüent en aquella època, les primeres cases de les viles d'aquell segle s'anaven arremolinant al redós d'una església o d'un camí públic. Quan en Jaume II fundà la nova vila, ho va fer aprofitant el Pujol immediat al Molinar i el turó allargassat entre el Velar de Sa Torre i Es Pujol. Molt poca cosa sabem d'aquests terrenys abans de l'establiment de principis del segle XIV, però les referències dels noms dels carrers ens parlen de dos elements que devien abundar-hi: les porras i, sobretot, les roques. Així ho indiquen els noms dels carrers d'Es Pujol des Porrassar, placeta des Porrassar, carrer de ses Roques, carrer de la Penya, etc.

Amb l'establiment de la pobla de Montuïri, de senyoriu reial, comença la primera etapa del nucli urbà montuïrer. Les noves poblades fundades per Jaume II eren planificades per a cent pobladors i, com és evident, la família corresponent. Cada un dels quals disposaria a la nova pobla d'un quartó de terra per a construir-hi casa i tenir-hi corral, quartó del qual n'haurien de cedir una petita part a

Per aquests indrets del carrer del Molinar és molt probable que a partir el segle XIII començés la primera etapa del nucli urbà de Montuïri

les carreres comunes o carrers, que haurien de tenir una amplària d'un destre i mig; és a dir, 6'32 metres. D'altra banda, els establidors havien de contribuir a la construcció d'edificis públics, com la quartera, el forn, la carnisseria, la cort o cúria reial i l'església, si feia falta; i així mateix, si no hi havia fonts o pous, havien de construir aljubs i basses per a la provisió d'aigua.

La nova pobla reial de Montuïri formava un rectangle prou ben tallat, avui encara perfectament visible. En aquesta urbanització es preveren tres places públiques que complirien altres tants serveis: la *Plaça de la Cort Reial*, o *Plaça Major* amb l'edifici de la Cort Reial, avui Casa de la Vila o Ajuntament, des d'on els batles i els jurats administraven la vila; la *Plaça de la Quartera*, avui *Plaça de ses Tres Creus* o *Plaça des Molinar*, amb l'edifici de la Quartera, on es venien cereals i llegums. Amb el temps tot el turó del Molinar s'aniria poblant de molins de vent pel fet de ser el lloc més elevat del poble. Finalment la *Plaça de la Carnisseria*, avui *Plaça Vella*, amb l'edifici públic de la Carnisseria, on, amb el temps, hi hauria el mercat de bestiar.

Els límits de la pobla primitiva eren els següents: als extrems, en sentit transversal, hi havia els camins que duïen als pous comuns de la vila, que eren el Pou

del Rei o Pou Nou. Per la banda del Pou del Rei la línia que marcava el perímetre seguia pel carrer de sa Barrera de Son Rafel Mas, avui carrer del P. Vicenç Mas, i, per la banda del Pou Nou seguia pel carrer de l'Amargura. En sentit longitudinal els límits eren: el carrer de Sant Bartomeu, antigament carrer de s'Arraval i carrer de la Bodega, i el carrer del rei Jaume II, antigament carrer de sa Quintana de Baix, i el carrer de sa Posada. De l'altra banda, al migjorn, el carrer de ses Tres Creus i el carrer de Sant Antoni, antigament carrer de Sa Costa, i el carrer de Baix. La columna vertebral d'aquest establiment era, com ara, la *Plaça Major*, el carrer Major i el carrer des Pujol des Porrassar. Aquests continuaven cap al camí vell de Sant Joan de Sineu, seguint pel de Sa Trona i cap al camí de Llucmajor. Al mig d'aquest rectangle s'hi construí, a principis del segle XIV, l'església parroquial de Sant Bartomeu, ja que la del Molinar queia massa esquerra mà i, a més, devia haver quedat petita. La rectoria, per contra, no seria construïda al lloc actual de la *Plaça Major*, fins a finals del segle XIV o a principis del XV.

Joan Miralles i Monserrat

(1) Publicat a *Els Carrers de Montuïri*. - 1977.

Pàgines centrals: Vista aèria actual dels carrers i voltants del casc urbà de Montuïri

Jaume Garau Bauzà "Prats", 38 anys per Amèrica

Se n'anà l'any 1955, s'ha instal·lat a Nord-Amèrica, però pensa en Montuïri

Pels anys 50 un grapat de montuïrers emigraren a Amèrica amb l'ambició de trobar una feina bona i allà esperar què passaria a fi de poder tornar un dia amb les butxaques plenes.

Un d'aquests fou en Jaume Garau Bauzà "Prats". Ara fa 38 anys que se n'anà i des de llavors ençà ve de tant en tant. Aquesta vegada ho ha fet amb la seva dona i també ha vingut, quinze dies després, una filla seva. A mitjan mes de juliol projecten tornar-se'n tots allà.

En Jaume actualment té 66 anys i està jubilat, però és molt probable que acabi per Amèrica els anys de la seva vida, tota vegada que la seva descendència, les dues filles, a més d'haver nascut allà, estan casades amb nord-americans i sembla que han arrelat fort en aquelles terres.

-Digués-nos, Jaume, ¿quants d'anys fa que te n'anares de Montuïri?

-Me'n vaig anar de la vila l'any 1955, per tant en fa 38.

-D'aquí, ¿on anares?

-Primerament vaig anar a Cuba, a l'Havana, on hi vaig estar més de sis anys i mig, no arribà als set.

-I allà, ¿què feies?

-De tot d'una em vaig posar a fer feina en les obres de construcció. I vaig topar bé, perquè vaig trobar una companyia, el amos de la qual eren mallorquins. Vaig enganxar amb ells, i molt bé, perquè tot el temps vaig poder treballar en la mateixa empresa.

-I al cap de quasi set anys, ¿què?

-S'havia imposat el règim d'aquest barbut que tenim allà...

I nosaltres afegim.

-D'en Fidel Castro.

-Sí. Hi vaig estar quasi dos anys, amb ell. Però quan vaig poder sortir, me'n vaig anar cap als Estats Units. Però, per anar-hi, vaig haver de sortir per Jamaica, una illa anglesa, avui independentitzada. Aquí hi vaig estar dos mesos i mig, per fer els tràmits, abans d'anar definitivament als Estats Units.

-¿On anares, de Nord-Amèrica?

-Vaig anar a l'estat de Nova Jersey, al costat de Nova York.

-¿Quina feina feies?

-La primera feina fou a un restaurant, per recollir i fregar plats. Però sols hi vaig estar un parell de dies, perquè aquesta feina no m'agradava gens. Després, per mediació d'unes amistats que hi tenia la família allà, vaig anar a una fàbrica d'adobar pells. I aquesta feina encara manco em va agradar; i naturalment hi vaig aguantar tan poc com fou possible. Després vaig intentar tornar-me posar en la construcció, que era allò que més coneixia, a part de les feines del camp que havia fet a Montuïri.

-¿I tornares a la construcció?

-Sí. Hi vaig estar set o vuit anys. Després vaig tenir oportunitat de passar-me a fer feina al molls, i allà hi he aguantat 23 anys, fins que m'he jubilat, als molls de Nova Jersey.

-¿Què feies al moll?

-De carregador i descarregador de vaixells.

-Aquest port, ¿està molt enfora de Nova York?

-No. Estam veïnats. Sols hi ha vint minuts. Únicament hem de travessar el riu que separa l'estat de Nova York del de Nova Jersey: el riu Hudson. Per aquest riu hi passen el vaixells més grossos del món, de tan ample com és. Tant si han d'anar a una com a altra ciutat, hi passen, ja que el port de Nova York està a una part i el de Nova Jersey a l'altre costat.

-Allà deveu parlar l'anglès.

-No queda altre remei. Forçat el vaig haver d'aprendre.

-És molt possible que hi hagi molts d'espanyols.

-Allà hi ha gent de tot el món. En el moll hi havia més gent que parlava l'espanyol que altres llengües.

-O sia que darrerament sempre has fet feina en el moll de Nova Jersey.

-Sí. En total he treballat en aquest moll, com ja he dit, 23 anys.

-Ara, ja jubilat, ¿on vius?

-Fa 20 anys que vaig comprar la casa on ara estic i encara hi vivim.

-La teva dona, ¿d'on és?

-Ella és de família de Montuïri, però va néixer a Cuba. A Montuïri és coneguda per na Llúcia de "Cas Boires". Per cert que és cosina bona nostra.

-¿On us conequeu?

-En coneixérem a Cuba, però amb ella em vaig casar als Estats Units.

-¿Quants de fills teniu?

-Dues filles, de 27 i 28 anys, totes dues casades. Una ja té un fill.

-¿Per quins temps has vingut a Montuïri?

-Per cinc setmanes, però ja és la vegada que fa nou, que vénc.

-Més o manco, ¿cada quin temps véns?

-No és fix. El passat febrer féu tres anys que no havia vingut. La darrera vegada vaig venir tot sol. La dona en feia un poc més de sis, que no havia vinguda. Ella feia feina i no la podia deixar.

-¿Era pesada la feina que feieu allà?

-Darrerament, no; perquè tot s'ha modernitzat molt. Al principi, sí. Era necessari posar-hi braços.

-¿Què més contes de per allà?

-Poques coses. Però quan vaig arribar a l'Havana, sí que fou "punyetero".

-¿Per què?

-Perquè quan em vaig presentar a la feina de construcció amb els mallorquins, em demanaren: "I tu, ¿què feies?" Els vaig dir que era picapedrer.

I era mentida, perquè no havia tocat mai una paleta. I em digueren: "Demà, amb les eines, vine a començar". Però quan m'havien d'apuntar ja vaig demanar que em posassin de peó. Jo els havia dit: "Sa construcció d'aquí és diferent a sa d'allà". Em posaren de peó i m'encarregaren tirar mescla a una paret i... de tot quant anava a la paret, res s'aferrava. I feia una calor... i duia una suada... El segon dia l'encarregat ja em digué: ¿de quan ençà tu ets picapedrer?" Li vaig haver de confessar que no havia fet aquesta feina mai... Sort que vaig dir que em posassin de peó, perquè si arrib a dir que era picapedrer, no hi hagués acabat les vuit primeres hores. Ell em vigilava sense jo saber-ho. Vaig passar molta pena. Després, però, vaig estar molt bé amb ells. Era com si fos fill seu. Al cap de poc temps m'augmentaren el sou.

—¿Eres fadrí, encara?

—Sí. Tenien una casa a la platja i els dissabtes i diumenges me n'hi anava amb ells. Era com si fos fill de la família.

—¿Com et va anar la sortida de Cuba?

—No gaire bé. Feia dos anys que hi havia en Fidel Castro i vaig haver de sortir amb les mans damunt el cap.

—¿Sense res?

—Sense res. I encara me'n passà una altra. Quan havia de sortir vaig comprar dues brotxes d'afaitar, i de les dues en vaig fer una. I tenia 70 dòlars en moneda americana. Un bitllet era de 10, un altre de 5 i la resta tot era moneda d'un. I a la fonda, on anava a menjar i per mediació d'un cambrer, vaig demanar que em canviassin els 60 dòlars de moneda petita per tres de 20. I així 4 bitllets són fàcils d'enrotllar. Em presentà un client i li vaig fer el canvi. Vaig amagar els bitllets dins la brotxa... i sort que no m'hi trobaren, perquè no m'haguessin deixat sortir.

—I d'allà a Jamaica.

—Sí. Quan arrib a Jamaica no pensava treure'ls. Creia arribar així als Estats Units. Però vaig anar al banc on hi tenia 200 dòlars depositats per la família. Mitjançant la computadora es comprovà que els 200 dòlars estaven depositats, però a una altra sucursal. Per aquest motiu no me'ls podien donar immediatament i vaig haver de treure els que estaven dins la brotxa. Al dia següent torn al banc perquè me'ls canviassin en moneda d'allà. Ve

un tipus darrera el mostrador, agafa els bitllets, se'n va... i jo espera i espera... i en lloc de venir ell, venen dos policies que es posen un a cada costat meu. Però jo no en vaig fer cas. Al cap d'una estona ve un cubà, empleat d'allà, i m'explicà la situació en què em trobava: els tres bitllets de 20 eren falsos.

—¿Què feren?

—Em conduïren al quarter de policia, em tengueren allà arrestat com si fos un contrabandista de dòlars, fins que, per mediació d'un capellà que hi havia en el refugi on havia anat, vaig poder sortir. Aquest va depositar 60 lliures esterlines, com a fiança, i em va treure. Això era un divendres. I el dilluns següent ja tenia el judici. Allà el fan molt ràpid. No hi hagué temps de cercar advocats, i el mateix capellà féu d'avocat, i em va treure net.

Somrient encara afegeix.

—Això i així em va passar. Però no em puc queixar: tenc la meua casa, tenc dues fills casades...

—¿Americanes?

—Sí. Varen néixer allà. Però una i altra ja han vingut aquí. Coneixen Mallorca.

—Elles, ¿què parlen: l'anglès o l'espanyol?

—Les dues coses. Els va millor l'anglès, però també parlen bé l'espanyol. Dins ca meua tenia prohibit xerrar l'anglès o americà. Tant a l'escola com al carrer ja tenien oportunitat de parlar l'anglès. Jo —diu en Jaume— hagués après més anglès, sols practicant-lo amb elles, dins ca meua; però sols perquè elles parlassin l'espanyol, em sacrificava.

—¿I així aprengueren l'espanyol?

—Allà hi havia el Club Espanya, on tres dies per setmana donaven classes d'espanyol; i les enviava allà. O sia que tant el castellà com l'anglès, el parlen i l'escriuen bé. El mallorquí, no.

—Conta'ns qualche cosa de Montuïri. Per exemple, ara, a la teua arribada, ¿com has trobat la vila?

—Cada vegada que vénc, trob que a Montuïri la gent ha canviat bastant.

—¿En quin sentit?

—Veig que la gent va molt millor que no anava en aquell temps. Ha progressat en tot. Sent xerrar molt de crisi... i crisi també en tenim allà. No crec que hi hagi cap lloc del món on no n'hi hagi.

—Per acabar, podries dir-nos com veus el teu futur.

—Ara ja les arrels estan sembrades allà. Hi tenc les dues filles casades... una néta que va néixer fa dos mesos... Això sí, tal vegada en lloc de viure a Nova Jersey aniré a viure a Miami, on el clima és més benigne. Allà on estic, els tres mesos d'hivern tot són gels i neus: un clima molt extremat, perquè a l'estiu és tot el contrari: són dues extremitats... pesades.

Al llarg d'aquesta xerrada hem pogut albirar que en Jaume "Prats" se sent montuïrer i des d'aquelles llunyanes terres, on hi ha passat més de mitja vida, enyor Montuïri. Però són tants els anys de viure fora i tant s'ha arrelat per Amèrica, que ja se sent més identificat allà que aquí.

O. Arbona

**Faci
valer
la seva
nòmina**

**NÒMINA
VIVA**

"SA NOSTRA"
CAIXA DE BALEARS

la seva millor garantia

Joan Baptista Munar Ramis, "Vicari Munar"

Entre 1925 i 1937 donà un fort impuls al catecisme i a la cultura

Joan Baptista Munar i Ramis, molt conegut en el seu temps com el "Vicari Munar", fou una de les persones que sense haver nascut a Montuïri va deixar una profunda petjada entre la gent del seu temps, particularment aquells que eren nins i al.lots, i d'ell reberen les seves ensenyances i orientacions.

Havia vingut al món a Costitx, el 9 de juny de 1902. Als 10 anys ingressà al Seminari i al poc temps ja li fou reconeguda la seva vàlua intel·lectual, motiu pel qual ben prest obtingué una plaça a la Sapiència i allà continuà cursant tota la carrera sacerdotal amb beca i amb notes d'excel·lent. I també durant alguns anys en fou "rector".

El fet de cursar la carrera amb beca li vengué molt bé, tota vegada que l'economia familiar no era molt abundant, ja que el seu pare va morir quan en Joan sols tenia uns mesos.

Fou ordenat prevere als 22 anys, el 28 de desembre de 1924, i tot d'una ja fou nomenat vicari de Montuïri. Era el dia de Sant Antoni (17 de gener) de 1925 quan, a les beneïdes, feia la primera sortida oficial. Aleshores era rector Gori Barceló i batle de Montuïri, Pau Simeon de la Paz.

Cal dir també que el mateix temps que Joan Munar estudiava de capellà, compartia aquests estudis amb els de Batxiller i de Magisteri, estudis que va concloure essent vicari de Montuïri.

Anem però a considerar la seva tasca durant el temps que exercí pastoralment al nostre poble, que són els compresos entre 1925 i 1937: un poc més de dotze anys.

Des d'un principi ja se li va destriar, en el nou capellà, un interès extraordinari per als infants i una manya per atreure'ls cap a ell. I el vicari Munar per satisfer la curiositat infantil i poder comptar amb un medi per retenir-los, va iniciar el cinema a la Sala Mariana amb un objectiu de Ca n'Aloi. Per cert que amb tanta escassetat de doblers anaven tot d'una, que varen haver d'emprar una botella d'aigua com a condensador. Aquest cinema el feia sobretot per als nins que anaven al catecisme: venia a ser el premi per a la seva assistència i

comportament.

Més envant, però, les projeccions anaren millorant. Compraren una màquina nova i bona i arribaren a emetre pel·lícules per a gent major.

Per altra part i al cap d'un parell d'anys fundaren un "Centre Catòlic". Era ja en temps de la república. Bartomeu Rossinyol en fou el primer president i el vicari Torrens, el consiliari. Varen haver-lo de legalitzar, presentant els estatuts al Govern Civil. A més de xerrades, conferències, excursions i altres activitats, també instal·laren una bona biblioteca orientada als al.lots i joves, havent-hi un servei de préstec.

Pel que fa a l'església, va cuidar molt la litúrgia. Va introduir un missalet mallorquí i cada setmana feia dur un centenar d'opuscles de Montserrat, dels quals els nins n'eren subscriptors i pagaven deu cèntims cada un.

Capítol apart mereix l'escola que ell impartia i va fundar. Li va donar el nom de "Col·legi Ramon Llull". El primer any que va funcionar eren devers 16 alumnes. L'any següent, una vintena i ja en temps de la república, una cinquantena, que fou quan impartien segona ensenyança o batxiller. Primer li va ajudar en Joan "Matxó" i més envant en Pere

Sampol i en Pere "Badia".

Era una escola molt activa. Joan Munar era un pedagog molt preparat i amb inquietuds. Va establir un sistema de premis i càstigs. Feien col·leccions de segells, organitzaven excursions curtes, d'un dia, i també llargues, que arribaren als 10 dies, a Lluc; colònies escolars. Però hi hagué temps que per poder fer una excursió, els alumnes havien d'haver après el que pertocava, i com que sempre n'hi havia de malfeiners o ganduls, arribà a aconseguir que els al.lots s'ajudassin uns als altres per tal de poder fer la sortida.

També aconseguiren editar un periòdic escolar, anomenat "Alborada", del qual el primer número sortí pel novembre de 1934. Els col·laboradors eren els mateixos alumnes. En sortiren devers 17 o 18 números. Abans, però, ja havia sortit una altra revisteta per als adolescents i joves, que es deia "Juventud", també dirigida per ell i feta a Montuïri. Això era pels anys 1930, 31 i 32. Sols en sortiren una vintena de números.

En aquell temps, l'escola de Consell, que era dirigida per Miquel Deià, i la de Montuïri, de Joan Munar, eren les "punteres" de Mallorca. Ells dos arribaren a anar a Bèlgica i a França d'on portaren nous mètodes per a l'ensenyament. Per altra part aconseguí que tots els alumnes sabessin llegir en mallorquí. I quan es va fer necessari, també ensenyà francès i anglès a aquells que per als seus estudis de batxiller o comerç el necessitaven. Respecte a l'anglès cal dir que, essent que ell no en sabia, viatjava a Ciutat un dia a la setmana per aprendre'n, i així anava un poc més avançat que els seus alumnes.

Vengueren als anys de la república i a Montuïri hi va haver molta lluita política entre partidaris d'un i altre bàndol. Aleshores el vicari Munar es va haver d'esforçar molt per fer-se respectar de tothom, essent capellà. Segons ell, dins la classe mai feia distincions de dretes i esquerres. "No perquè un pensàs d'una manera determinada, s'hagués de perdre l'oportunitat d'aprendre la ciència de la cultura", deia el mateix vicari Munar. "Jo —digué en certa ocasió— no m'havia

d'exposar a fer perdre aquell nin perquè era esquerrà..."

El 1937 deixà Montuïri per anar-se'n de rector a Lloret. Posteriorment exercí el ministeri sacerdotal a Ciutat, com a rector de Sant Jaume. després fou Canciller i Vicari Episcopal. Morí a Ciutat als 72 anys, el 6 d'octubre de 1974.

A Montuïri un bon grapat d'aquells nins que amb ell aprengueren tantes coses, avui tenen tots més de 60 anys. I el recorden encara com la persona que els va saber instruir convenientment i con-seven d'ell una grata memòria. La majoria ha mantingut molts d'anys l'em-premta de l'acció educativa del vicari Munar. D'aquí que se l'hagi de conside-rar com un mestre, les obres del qual va-ren reflectir damunt una generació de montuïrers; joves i homes que d'alguna manera destacaren en el lloc que ocupa-ven, com també entre els seus conciuta-dans.

I si un ara pot afirmar que el vicari Munar, en el seu temps, va saber captar els al·lots del poble, fou perquè va de-mostrar quant els estimava. Fou l'home que féu per a Montuïri i per als montuï-rers molt més del que han fet molts dels qui han nascut a la vila. Fou amable, senzill, intel·ligent... i aquí deixà petja-da.

O. Arbona

Nota. - La majoria de dades les hem tret de la col·lecció de *Bona Pau* (núms. 183 de maig de 1968 i 261 de nov. de 1979) i del llibre "Un poble un temps" de Joan Miralles i Monserrat.

En temps de crisi, els errors són més greus

Degut a una política econòmica falsa dels màxims responsables del Govern, a fi de demostrar que són més llests que Lepe i presidida per un engany constant; avui tenim a Manacor i Comarca un munt d'empreses que venen perdent doblers cada mes, sense prendre mesures urgents adequades en temps de crisi, cosa que moltes empreses demoren per veure que passa, però corren el risc de no arribar-hi a temps. I segons un gabinet d'experts en gestió empresarial, asseguren que és important estar atents a possibles errors, perquè aquests poden tenir un efecte multiplicador del context econòmic, ja de per si negatiu.

Encara que cada empresa i sector tenen els seus condicionants específics, en l'actual conjuntura seria bo reflexionar sobre possibles actuacions incorrectes en relació als següents punts:

- És norma general que una situació de crisi obliga a les empreses a modificar els seus enfocaments estratègics. És, per tant, un error tractar de sobreviure sense fer res, com esperant a que passi l'arruixada.

- El temps que es torba a reaccionar pot ésser clau. És normalment desastrós no actuar fins a tenir un quadre precís de la situació; esperar, per exemple, a tancar i analitzar els comp-

tes de l'exercici. Aleshores pot ésser massa tard.

- Però es pot cometre també un greu error en sentit oposat: introduir massa canvis ràpids al mateix temps sense possibilitat d'assumir-los ordenadament. El resultat pot ésser un estat de confusió total.

- N'hi ha que pensen equivocadament que una crisi és sols una mala etapa que, quan se supera, tot torna a ser igual que abans. Actuar amb aquesta idea pot ésser desastrós. Les crisis tenen un costat bo i és precisament que obliga a realitzar un procés de canvis i d'adaptacions a tots els nivells; política econòmica, context internacional, en els mercats i a l'interior de les empreses. Si una empresa no sap adaptar-se a tots aquests canvis, és possible que els seus problemes més seriosos comencin precisament quan acabi la crisi, quan davant ella apareixi un context diferent i estrany.

- Quan la crisi afecta negativament el compte de resultats, la primera reacció és reduir costos. Una actuació així, si no va acompanyada d'altres, pot ésser molt negativa, perquè redueix la qualitat dels productes o serveis i, lògicament, les vendes.

- El procés d'adaptació que obliga tota crisi econòmica ha d'ésser global. Cal desconfiar, en conseqüència, de qualsevol mesura que s'implanti en una sola àrea de l'empresa.

- Un altre error de nefastes conseqüències és el de posar en marxa un pla d'actuació que sols se centri a l'interior de l'empresa. Cal tenir molt present que les crisis produeixen una contracció de demanda, la qual cosa significa que creix la competència per aconseguir o mantenir els clients. En conseqüència, tot pla estratègic per afrontar la crisi, no pot oblidar els consumidors, els mercats.

- I finalment, una correcta actuació no s'ha de fixar sols en el curt plaç, en el qual els resultats del present exercici no surtin excessivament fets malbé. Cal posar les mirades més enllà de la crisi, en la post-crisi.

Antoni Gomila Jaume

Membre del Comitè executiu
PIMEM Mallorca

Para medir la intensidad de la vida

Omega Speedmaster
cronógrafo de pulsera con indicador
de fecha y cristal de zafiro irrompible
en oro de 18 quilates, bialox o acero.
Sumergible hasta 30 m.
Serie master since 1946.

Ω
OMEGA
The sign of excellence

AGENTE OFICIAL

La màquina de fer contes

"Guardar la llavor del nostre poble és emprar la llengua, mantenir les tradicions, respectar la memòria"

(Continuació)

Un escriptor es coneix perquè sempre sol tenir un llibre a prop.

Ara qualcun pensarà "Quin doi, jo sol dur sempre llibres, i no som cap escriptor"! Bé, sí i no, perquè quan un llegeix, "re-escriu" el llibre dins el seu cap, però d'això ja en parlarem més envant.

Jo mateix, a ca nostra, en tenc a betzef, de llibres, en català, en espanyol, en francès i en anglès, alguns en alemany i fins i tot en idiomes que no he estudiat, però que així mateix entenc, com és ara el portuguès i l'italià.

Quan vaig de viatge, les primeres coses que pos al maletí de mà són el raspall de dents i un llibre; al cotxe i tenc un llibre i així, si hi ha un embós de trànsit, en lloc de posar-me a tocar el clàxon, trec el llibre i el llegesc; quan he de recollir un client a l'aeroport o el meu fill en sortir de l'escola, mentre arriben agaf el llibre i llegesc; esperant els avions, volant, a l'autobús, llegesc; al "saló del trono" tenc un llibre, quan m'afait el matí, mir el llibre de coa d'ull.

I és que en llatí, "liber" tant vol dir *llibre* com *lliure*, potser perquè el llibre és una porteta que et dona la llibertat de fugir del lloc on et trobis per anar a un altre món, quasi sempre més emocionant.

Però ja està bé de parlar de mi, m'estim més parlar de llibres, que llegir és una de les coses més divertides

que es poden fer al món.

Ara, que més divertit encara que llegir, és escriure, perquè quan escrius ets com un petit déu, i pot fer que passin les coses que tu vols, canviar el món si no t'agrada, convertir Mallorca en el país que haguera pogut ser si no fóssim tan bàmbols, explicar-vos la seva història i fer que us sentigieu orgullosos de ser el que sou.

He dit orgullosos i no superbiósos. L'orgull pot estar justificat si és legítim, perquè vol dir "consciència del propi ser", saber qui és un mateix, quina és la seva personalitat individual i col·lectiva.

La supèrbia és sentir-se superior perquè sí, i és un sentiment fals, per amagar la pròpia buidor. Fixau-vos en tots els pinxos que coneixeu i veureu com és cert: com a molt, són més forts i agressius, lladren i mosseguen com els cans, però no pensen, com els humans.

Heu d'estar orgullosos de ser mallorquins, i dels Països Catalans, i europeus, i éssers humans, no perquè si-gueu superiors ni inferiors, sinó perquè tota persona ben nada ha d'estimar la terra on va néixer, perquè ve a ser la seva mare, i la terra que ha escollit per viure, ve a ser la seva dona.

Per això mateix, els que viuen a un país, tan si hi són nats o si hi viuen, estan moralment obligats a defensar el seu paisatge físic i el paisatge espiritual -l'idioma, la cultura- perquè si no

ho fan així cometen la pitjor de les bastardies: la voluntària, perquè renuncien a la seva mare, insulten la seva dona. Aquesta és una de les moltes coses que vull aconseguir amb els meus llibres: fer-vos conèixer i, per tant, estimar la nostra terra, la història de la gent que s'ha esforçat en mantenir-se vius aquí, que s'ha enfrontat als pirates, han sofert fams i pestes, han construït marjades per tot el pla i la muntanya, han aixecat barraques de roter per garrigues i marines...

Doncs bé, si aquesta gent s'ha esforçat d'una manera tan heroica en guardar la llavor del nostre poble en aquesta Roqueta perduda al mig de la mar, que era camí de perills, el mínim que podem fer per ser dignes d'ells i agrair-los la seva lluita de segles, és **emprar la seva llengua, mantenir les seves tradicions, respectar la seva memòria..**

(Continuarà)

Pere Morey

MUEBLES BAUZA® S.A.

EXPOSICIÓ

Carrer Major, 22
Telèfon 55 03 50

Apartat de Correus, 106
07500 - MANACOR
(Mallorca)

LA FOTO DE MIJAN SEGLE

*Encantadora parella.
Un poc cohibits i
expectants.
No poden dissimular cap
dels dos el seu estat de
complaença.
El motiu no pot ésser
més eloqüent: un
diumenge horabaixa
de cinema junts.
Com a promesa de
tarda feliç.
Darrera ells, uns dels
pocs testimonis que
queden dels "quadres del
cine" de "Ca n'Aloi":
Una evocació melangiosa
que reflexa els anys
quaranta.
Una època desapareguda
i, en l'aspecte
cinematogràfic,
enyorada.*

Carta oberta

Sr. Rafel Socias i Associació de la Tercera Edat de Montuïri:

El proper dia 26 de juny es fan eleccions per renovar la Junta Local de l'Associació de la Tercera Edat de Montuïri i volem explicar a l'opinió pública i a vostès el nostre malestar per l'estat de coses de la nostra associació i la manipulació escandalosa que des de fa anys patim.

A les passades eleccions es varen produir uns fets que són coneguts de tothom perquè es denunciaren en el moment que passaven. Quan els majors anàvem a votar, a l'entrada del local electoral ens donàveu les papernetes marcades amb la gent que volíeu que sortís. Aquest fet i el comportament clarament partidista de la Junta Local durant aquests darrers anys ha fet que molta gent es donàs de baixa de l'associació i que ningú mínima-

ment progressista es presentàs a les eleccions d'aquest any, fins i tot molts hem decidit no participar en unes votacions sense cap garantia de llibertat.

¿Què preteniu? ¿Voleu obligar-nos per a poder participar a fer una altra associació com passa a molts d'altres pobles? En aquests moments i de cada vegada més se va a una associació no del poble sinó d'un partit en concret i si això és l'objectiu final, nosaltres no hi volem participar.

Podem ésser persones majors, però no volem que s'enriuguin de nosaltres, tenim la nostra dignitat, l'hem defensada durant tota la nostra vida i no volem que ara ens manipuleu de la manera que ho feis. Podem haver callat, però veim molt bé tot el que feis i ens amagau, i ara, a més, ho hem volgut manifestar perquè els més joves sàpiguen que aquesta imatge que donau de la gent gran no és la nostra. És la d'un grup concret que fins i tot si ens deixàveu fer a cada un lliurement el que volem dubtam que fos majoritari. I vosal-

tres també, ja que sinó, no ens coaccionaríeu de la manera que ho feis a l'hora de les eleccions.

Ja ho sabeu, podem ser majors i fins i tot vells, però som persones i tenim la nostra dignitat.

Catalina Bauzá Arbona
i 23 firmes més

PREMIS LITERARIS VALL DE SÓLLER 1993

El "Grup Novetat" organitza els següents premis:

- Un de poesia.
- Un per al millor poema (local).
- Un de narració curta.
- Un per a la millor glosa.

El treballs han d'ésser escrits en català dins un termini que acaba el 31 de juliol de 1993.

L'import del premis oscil·la entre 10 mil i 50 mil pessetes.

A la nostra redacció disposem de les bases.

Un menjar natural

Aquest mes tractarem de fruites i verdures perquè creim que aquests aspectes de l'Agricultura són els que sofreixen més tractaments químics i més intensos, sobretot si tenim en compte que actualment es sosté la tendència a retornar, en part, a l'alimentació primitiva (vegetariana) que tenien els primats o capparens, dels quals forma part l'"Homo Sapiens", el qual és l'únic de les 60 espècies de primats que s'ha convertit en carnívor.

Per aconseguir una agricultura biològica així com pertoca cal tenir en compte els següents aspectes:

a) Suprimir els abonaments i tractaments químics. Es podria dir que suprimir-los totalment avui en dia és una quimera, però sí, és possible disminuir-los considerablement, sobretot aquells productes que són tòxics.

b) Estudiar el tipus de plantació, fixar-se en les fruites i verdures que creixen i sobreviuen més fàcilment a l'entorn de l'explotació.

c) Elegir porta-empelts i varietats, i considerar el valor nutritiu i la qualitat dels fruits. No valorar solament el volum, ja que existeixen classes de pomes mallorquines que tenen tres vegades més de valor nutritiu que les "golden", per exemple.

d) No plantar explotacions massa espeses perquè s'afavoreix la difusió dels paràsits i les ombres són desfavorables a l'activitat biològica del sol.

e) Emprar abonaments verds (gramínies i vesses), fems ben preparats, supri-

mir abonaments nitrogenats.

f) Emprar productes naturals dels quals la seva missió sigui estimular la resistència de les plantes i fruiters, que fan fugir o impedeixen la seva multiplicació.

Una pràctica molt coneguda pels pagesos és la de sembrar dins els horts alfàbegues. S'ha demostrat que les lletugues cultivades al natural tenen unes substàncies que són estimulants del sis-

Poema

El cant del llaurador

Amb la bístia i l'arada
remou el camp, el llaurador;
té la terra ben solcada,
el temps dolç de la tardor.

L'embat ens porta la flaire
de terra recent llaurada
que ja s'escampa dins l'aire
de la neta matinada.

Fluixa resta la solcada,
es veu la bona saó;
està ben aparellada
per sembrar-hi la llavor.

La tonada, al resplendir
dintre la possessió,
ja sent que me fa gaudir
d'una gran emoció.

Catalina Sastre Pericàs

tema glandular de la persona, ja que quan són abonades fortament per nitrogenats perden la seva missió.

És molt significativa una anècdota que sentírem a una xerrada de cultius biològics, on la ponent comentava que emprava productes naturals i que treballa en el camp. Idò bé, mai va fer ús, per rentar-se, de sabons, sinó que es feia netes les mans amb argila i ben prest va poder assegurar que les tenia ben fines.

Avui hi ha moltes varietat de plantes i fruits, però escassegen els que vertaderament són de qualitat i tenen el valor nutritiu que pertoca.

Joan Miralles Bibiloni

S'ALLIBRETA GEGANT fins al
PES SEU INTERÉS

...I SORTEJAM MUNTANYES DE REGALS!

** Sorteig davant notari a partir del 15 de juliol de 1993.

BANCA MARCH

8% T.A.E.

Exemples de T.A.E.:
• Per 500.000 Pts.: 6,80%
• Per 1.000.000 Pts.: 7,90%
• Per 5.000.000 Pts.: 8%
Saldo mínim 100.000 Pts.

Pere Miralles Gomila "Escolà"

Nasqué el 1907 però recorda bé els 13 anys que de nin visqué a Montuïri

No volguérem desapropiar l'oportunitat de mantenir una xerradeta amb en Pere Miralles Gomila. Un home actualment poc conegut a Montuïri. És fill d'en Pere Antoni "Escolà" i de na Magdalena "Cardaixa". Va néixer el 20 de novembre de 1907. Per tant, enguany complirà 86 anys. Però en Pere sols ha viscut a Montuïri els 13 primers anys de la seva vida, o sia que del nostre poble sols pot contar-nos fets ocorreguts pràcticament durant la dècada dels anys 10 al 20. La resta sols ho sap per referències, ja bé transmises oralment o pel que ha llegit als diaris o a la nostra revista.

El contacte amb el nostre poble l'ha mantingut sempre, ja bé a través dels qui l'han visitat o s'han tocat amb ell, o mitjançant les curtes estades que anualment feia a la vila.

—Record —comença dient-nos— que vaig anar a escola amb la mestressa "Rua", prop de Cas Vicari "Queló". Dins una saleta molt petita hi anàvem 15 o 16 al.lots. D'allà vaig anar a l'escola de "Ca s'Escolana", a una de les darreres cases que hi havia abans d'arribar al quarter de carabiners, que a Montuïri hi havia en aquell temps.

—**¿El quarter de carabiners o de guàrdia civil? (Li preguntam per si s'hagués equivocat).**

—En aquell temps a Montuïri hi havia quarter de carabiners. Pel mateix indret de la fàbrica de sabatilles d'en Clariana. Més enllà, la farinera, on més envant hi posaren la central d'electricitat: tenia un motoret de devers 40 cavalls i els vespres donava un poc d'electricitat al poble.

—**¿Us recorda, idò, de quan encara a Montuïri no hi havia electricitat?**

—Sí, sí. I quan posaren l'electricitat feren forats per les parets, allà on havien de posar els ferros i els pals per sostenir el fils.

—**¿Què més ens conta d'aquells anys?**

—Més tard vaig anar a escola al carrer d'Abaix, on hi havia un capellà que en feia, que era de Santa Maria: don Pere. També quan tenia devers 9 anys vaig anar a l'escola "Mariana". Ja hi havia don Miquel Bordoy, en Joan "d'es Quarter", don Francesc Pomar. A l'església, el rector Isern, que per cert

va morir el temps que érem a escola... i nosaltres tots contents perquè aquell dia ja no en tenguérem més. També hi havia el capellà don Gaspar de "Cas Puig", don Mateu Pocoví, que era l'organista, don Joan "Boivàs", don Miquel Ribas, el capellà "Pofanc", el capellà "Fraret". Aquests eren els set capellans que hi havia a la vila. Nosaltres també servíem les misses com escolanets, encara que ens barràvem per no servir-ne cap.

—**Devíeu anar molt per l'església?**

—Sí. En aquell temps també vaig fer de cantador. I per cert que quan sentia tocar de mort, ja sabia si era home o dona, segons el tocar.

—**Explicau-nos-ho.**

—Quan era dona, feien dos senyals amb les campanes, i en ésser un home, tres.

—**I després, ¿què féreu?**

—Quan vaig tenir 13 anys me'n vaig anar al convent per servir els frares Franciscans. I amb ells hi vaig estar 40 anys.

—**¿A quin convent?**

—Amb el franciscans he estat 30 anys en el convent de Lluçmajor; 2 a Inca quan feia el servei militar, i 10 a Artà on quasi sempre vaig fer d'escolà. A Lluçmajor el dia que varen dur la Mare de Déu de Lluç vaig posar la il.luminació a tot el campanar. Aferrat a una corda vaig pujar fins a damunt la

cúpula. Per cert que quan hi estava damunt molta gent s'aturava a mirar-me, perquè mai no hi havien vist ningú.

—**Però... la vostra professió, ¿quina era?**

—Ajudar a fer les feines de la casa del frares. I hi vaig estar fins que vaig tenir 54 anys.

—**¿I després?**

—Vaig anar a Ciutat i allà vaig conèixer una al.lota i em vaig casar. Vaig estar tres anys empleat a la fàbrica d'electricitat de Palma, però com que no era efectiu, vaig haver d'anar-me'n. Després vaig passar a una cristalleria, però no m'agradava perquè em feia molts de talls. D'aquí me'n vaig anar 14 anys a "Mobles Styl", com a muntador de mobles. Segur que durant aquests anys n'he muntat més de tres mil. Després em vaig jubilar i la meua dona i jo venguérem a la residència. Aquí va morir la meua esposa fa devers cinc anys.

—**¿Recordau alguna cosa més de Montuïri?**

—Devers els anys 15 vaig fer d'escolanet amb en Francesc "Soqueta" (pare), amb en Bernat Pizà, amb en Joan "Llucio", en Miquel "Peregoi", qui a Palma tengué un taller de selleter. Durant uns dos anys, com he dit, anava a cantar, mentre l'escolà major era mestre Sion, a qui n'hi fèiem "per salar".

—**¿I què més?**

—L'any 20, quan tenia, 13 anys, me'n vaig anar de Montuïri i de llavors ençà es pot dir que sé de la vila tot el que m'han contat i el que he llegit a *Bona Pau*, ja que durant molts anys he estat subscriptor. Venia per Sant Bartomeu i el vicari "Queló" volia que servís l'ofici.

—**¿No enyorau Montuïri?**

Sí. Enyor molt Montuïri. Guard fotografies antigues, d'aquelles fetes p'en Mascaró... que de tant en tant contempli.

Amb la promesa de deixar-nos aquestes fotos tan interessants, ens acomiadam d'un home que actualment té ca seva a la Llar del Ancians del CIM; i allà, entre tanta gent, es passa els dies entretengut a la seva manera.

O. Arbona

El Montuïri puja a III Divisió

El míster, Llorenç Amengual, que ascendeix el club per segona vegada, artífex de l'èxit assolit
L'equip de la propera temporada serà format a base de jugadors de la vila

Era el mes de juny de 1985, per primera vegada el C.D. Montuïri aconseguia l'ascens a III divisió. Hi milità dues temporades. Ara, vuit anys després torna a aquesta categoria després d'una gran campanya a I preferent on hi ha tengut un paper molt destacat el míster Llorenç Amengual per la forma com ha sabut combinar les bones peces que disposava i fer front a les dificultats sorgides creant una disciplina i serietat dins l'equip. Es la segona vegada que ascendeix el club de categoria; abans a I Preferent i ara, a III divisió.

Aquest ascens representa un repte per a la directiva de l'entitat que ha promès que la base de l'equip serà formada per catorze jugadors montuïrers: els qui han actuat a I preferent, els juvenils que han complit l'edat reglamentària aquesta temporada i en Gaspar Sastre. S'hi afegiran cinc o sis futbolistes externs.

L'emoció i canvis d'alternatives ha estat la tònica dominant del play-off de I preferent. Resultats contradictoris i inesperats, possibilitats diverses d'ascens tant per part del Montuïri com dels altres conjunts de la categoria.

Durant molt de temps, recordarem l'emoció del diumenge 27 de juny quan tornàvem des de sa Colònia a Montuïri amb cotxe. Faltava poc per a les vuit del vespre; es disputaven dos partits on indirectament estava implicat el Montuïri. A pocs minuts del final dels encontres, el Formentera guanyava dins La Victòria i el Santanyí empatava dins Calvià. Un altre gol santanyíner privava al Montuïri de qualsevol possibilitat d'ascens; la confrontació va acabar en empat i, aleshores, el Montuïri era de III si el Manacor no renunciava. Entre Porreres i es Creuers empatava La Victòria en el minut 85. Quan arribam a Montuïri, el corresponent d'Antena 3 Migjorn crida, en el temps de descompte, un altre gol de La Victòria. El Montuïri es proclamava, amb aquest resultat, campió de grup i aconseguia l'ascens de forma directa. Després nervis i suspens, però l'objectiu s'hagué assolit. Convindrà aquest ascens per al futbol montuïrer? La directiva, afició i jugadors montuïrers tenen la paraula i... el temps ens ho dirà.

Joan Gomila, al campionat d'Espanya de natació, a Saragossa
15 equips participen en el torneig d'estiu de futbol-sala

Equip d'handbol alevi femení, campió de Mallorca de promoció escolar esportiva

Equip d'handbol infantil masculí, subcampió de Mallorca de promoció escolar esportiva

RESULTATS

Montuïri, 2 - Espanya, 1
 El partit amb major nombre d'assis-

tents. La rivalitat comarcal i les possibilitats dels il·lucmajorers feren que "Es Revolt" registràs una entrada pròpia

Equip de handbol infantil femení, tercer de Mallorca de promoció escolar esportiva

Equip de futbollet iniciació, cinquè de Mallorca entre setze equips escolars

L'equip de tennis taula Montuiri A: gran actuació a les finals de Mallorca: 3er. d'entre 16 equips

d'una lligueta. S'avança l'Espanya, aprofitant el canvi de marcatge del golejador Cantos. Després, reacció local, dos gols i victòria decisiva.

Montuiri, 0 - Formentera, 1

La gran sorpresa de totes les jornades del play-off. Un equip sense recursos tècnics va saber tancar-se dins el seu tros i, en un contraatac, el seu millor home, Muñoz, marca. El Montuiri juga quasi sempre en el camp visitant però sense ordre ni direcció. No es pot ni empatar.

Montuiri, 1 - La Victòria, 1

Una altre partit sorpresa, però amb un desenvolupament similar a l'anterior. La Victòria marca primer, es defensa amb coratge, empata el Montuiri que torna crear nombroses ocasions... però la pilota no entra. Un resultat, però, que de forma paradoxal beneficiaria al Montuiri atès que privava l'Espanya —el vinent rival— de qualsevol opció per al títol.

Espanya, 0 - Montuiri, 1

Dues parts calcades. La primera mitja hora de cada una d'elles de domini i nombroses oportunitats de gol dels llucmajorers i sort del Montuiri. Darrer quart d'hora de bon futbol i superioritat vermella-blanca amb gol transcendent de Sebastià Mas quan faltaven quinze minuts per al final.

Classificació final

Montuiri.....	6	3	1	2	7	4	7
La Victòria...	6	3	1	2	7	6	7
Formentera.....	6	3	0	3	5	8	6
Espanya.....	6	2	0	4	7	8	4

Joan Gomila, campió de Balears de Natació

El nadador montuïrer Joan Gomila Jaume s'ha tornat proclamar campió de Balears en la modalitat de quatre-cents metres en la categoria de veterans D. El fet més significatiu és l'èxit d'enguany, ja que ha rebaixat en 25 segons el rècord de la nostra Comunitat Autònoma. Els propers 10 i 11 de juliol representarà a Balears en els campionats d'Espanya de natació que se celebraran a Saragossa.

Futbol-Sala: Torneig d'estiu

El passat 9 de juny començà el torneig d'estiu de futbol-sala que des de fa alguns anys se celebra per aquestes dates en Es Dau.

Els partits es juguen de dilluns a divendres, a les 9, 10 i 11 i el torneig conclourà el 6 d'agost. A més d'equips

(Continua a la pàgina següent)

Dos dits de seny

Pintades inconseqüents

A les passades eleccions generals el poble de Montuïri, com la majoria dels habitants del nostre país, va donar una prova de maduresa política i de seny de persones de sensatesa. Tothom, sense pressions de cap classe, va poder exercitar el seu deure com a ciutadà i va tenir oportunitat de triar el partit polític que va considerar més convenient per governar l'estat espanyol i les persones que ens han de representar a les corts durant els propers quatre anys.

Una mostra, però, de ciutadans que es propassaren foren aquells que sense escrúpols i donant una sensació de gent incivilitzada i de poca educació, escrigueren per les façanes d'algunes cases i parets i certs llocs de la vila, frases que sols posaven de manifest la classe de gentussa que les va inserir i la manca d'educació que ha de tenir tot ciutadà a qui se li confia el dret i la possibilitat de triar lliurement el governants.

Si a un, per les raons que sien, no li agrada una determinada persona, per altra part digna de respecte, perquè sia el cap del govern, no té cap raó per insultar-lo públicament i manco embrutar les façanes amb paraules despectives, pintades a l'empar de la nit, quan les persones normals tranquil·lament reposen de les tasques diàries.

Desconeixem la identitat del o dels malfactors, fins i tot ignoram si eren o no de la vila, però amb aquest fet demostraren que els manquen el dos dits de seny que tenen les persones normals.

Salomó

Sobre l'espai desprotegit de Son Collell

La revista Lluc del passat gener-febrer i firmat pel prestigiós defensor de la natura, Jesús R. Jurado, inclou un article comentant el contingut i aprovació de la Llei d'Espais Naturals, ponderant d'una manera particular les zones que han romàs desesparades a conseqüència de dita Llei.

Pel que fa a les 10 hectàrees de Son Collell, al costat del Puig de Sant Miquel de Montuïri i de les quals ens férem ressò a l'edició del passat mes de gener, fa aquesta interessant referència:

"El territori benjamí de la malarada llista és la muntanya de Son Collell, veïna del Puig de Sant Miquel, a Montuïri. S'hi troben terres de conreu, garriga i alzinar i, sobretot, un deliciós ullastrat. A les passades migratòries i durant l'hivern, la zona s'enriqueix amb les aus, algunes d'interès notable, com són ara coablanques i cegues. Hi fan els nius també nombroses espècies, entre les quals cal remarcar el sebellí. No menys de set espècies d'orquídies silvestres es poden trobar en aquesta contrada —una quarta part de les presents a l'illa—, essent-hi molt interessant la presència de l'*Orchis italica*, i, sobretot, la d'una de les més rares de Mallorca, ben segur que de les més belles, l'*Ophrys lutea*, que provoca sospirs d'alleujament entre els botànics cada cop que se'n descobreix una nova localització".

AGENDA

Telèfons d'interès

Creu Roja	64 61 86
Apotecaria	64 61 09
Consultori mèdic	64 64 00
PAC (Vilafranca)	56 05 50
Urgències mèdiques	0 61
Metge Ortiz	64 64 05
Manescal	64 60 30
Escola Pública	64 60 40
Menjador 3 ^a Edat	64 60 52
Local Persones Majors	64 65 66
Local Jove	64 65 15
Camp de futbol	64 66 00
Bona Pau	64 66 39
Ràdio Murta	64 63 10
Cooperativa Agrícola	64 61 00
Cambra Agrària	64 60 80
Parròquia	64 60 20
Ajuntament	64 60 29
Guàrdia Civil (Algaida)	66 51 05
Guàrdia Civil Urgències	0 62
Bombers Palma	20 88 11
Bombers Manacor	55 00 80
Correus	64 61 68
Puig de Sant Miquel	64 63 14
GESA Campos	65 00 00
"La Caixa" (Pensions)	64 60 10
"Sa Nostra"	64 63 11
Banca March	64 60 55
Societat Columbòfila	64 62 51
Banda de Música	64 65 50
Societat de Caçadors	64 62 62
Notaria Porreres	64 72 99

Esports

(Ve de la pàgina anterior)

de Montuïri n'hi ha també de Palma, Algaida i Vilafranca. Són aquests: Pub es Dau, Pub Anònim, Magatzem Es Pagès, Pienso Hens, Can Pieres, Restaurant Ses Canyes d'Algaida, Bar Alcover de Palma, Cas Carboner, Es Cruce de Vilafranca, Vete-7, Traus Z, Es Pujol, Ca na Magdalena, Es Canteranos de Palma i Traus B.

Biel Gomila

Restaurant PUIG DE SANT MIQUEL

(dimarts tancat)

Ctra. Manacor, Qm. 31 - Tlf. 64 63 14 - Montuïri

Llom amb col
Arròs brut a la marinera
Sopes mallorquines

Frit
Coloms
Cabrit torrat

Temps passat

25 anys enrera

Juliol de 1968

Canvi de vicaris

A mitjans juliol de 1968 don Guillem Rigo, vicari, fou traslladat a Campos i vengué per substituir-lo Jaume Ribas, natural de Maria de la Salut.

Un gran incendi

Dia 14 d'aquest juliol es declarà un incendi prop d'Alcoraia. S'encengueren prop de 200 quarterades i més de 7.500 pins de Sa Bastida, Son Valls d'En Sastre i Sa Marimona. La Guàrdia Civil i molts de montuïrers ajudaren a sufocar-lo.

50 anys enrera

Juliol de 1943

Nova bàscula

Durant aquest juliol es feren gestions per comprar una bàscula nova, encara que fins a dia 3 d'agost l'Ajuntament no acordà l'adquisició per al pes municipal el qual facultà el batle perquè triàs la que consideràs de més utilitat. Va costar 800 pessetes.

100 anys enrera

Juliol de 1893

El pis del ball

Els obrers de Sant Bartomeu després d'una revisió manifestaren al batle a la darrereria de juliol, la necessitat de construir el pis del ball per a les festes patronals. L'Ajuntament acordà la seva construcció i que es pagui del capítol d'imprevists. Va costar 41'50 pessetes.

Horari d'autobusos

Dies laborables

Montuïri-Palma 8 - 15'30 - 18'30
Palma-Montuïri 13 - 16'30 - 19'30

Dies festius

Montuïri-Palma 8'35 - 18'35
Palma-Montuïri 10 - 19'30

Exposició de Catalina Verger

La montuïrera Catalina Verger Ferrer féu una exposició d'olis durant la segona quinzena de juny passat en el Claustre de Sant Antoniet de Ciutat amb notable èxit. Enhorabona.

Demografia

Juny de 1993

Naixements

Dia 3.- Miquel Miralles Mayol, fill de Miquel i de Maria Isabel.

Dia 13.- Bartomeu Rafel Ginard Bauzá, fill de Miquel i de Joana Aina.

Dia 23.- Francisca Barceló Carralero, filla de Josep i d'Alícia.

Dia 23.- Pere Servera Pocoví, fill de Pere i d'Isabel.

Defuncions

Dia 16.- Miquel Mayol Mayol "Xiu", de 85 anys. Casat.

Dia 20.- Francisca Gomila Ginard "Ginard", de 70 anys. Casada.

Matrimonis

Dia 18.- Miquel Mascaró Vaquer amb Maria Arbona Roca.

Noces d'or

1 de Juliol de 1943

Gaspar Mas Sampol, "Collet", amb Francisca Miralles Gomila "Roca"

Gloses

El dia de Sant Pere

Moltes vegades en s'any jo glos i ningú em contesta, i ara te vull dir amb aquesta que molts d'anys puguis fer festa amb sa salut tan xalesta companyero, com enguany.

Miquel Massanet "Parri"

(A en Pere de Ses Donades)

Pluviòmetre

Dia 24.- Sols caigueren quatre gotes i el pluviòmetre no les va registrar.

Cuinar en casa

Flam de cireres

Ingredients

1 pot de cireres o
750 gms. de cireres naturals
100 gms. de sucre
3 ous
40 gms. de "Maizena"
1 cullerada sopera de "Kirselt" o conyac.

Elaboració

Untar de mantega un motlo desmuntable, posar dedins les cireres sense pinyols.

Dins una casseroleta petita mesclar la "Maizena" amb el sucre. Afegir-hi poc a poc la llet freda. Perfumar amb el "kirselt" o conyac i fer espessir remenant, fins refredar, abans de posar-hi els ous batuts.

Abocar aquesta salsa damunt les cireres, posar el motlo damunt la panera de l'olla a pressió, posar-hi dos tassons d'aigua al fons de l'olla, tapar amb una tapadora, el motlo. Tancar l'olla, deixar coure 15 minuts des que comença a voltar la vàlvula. Desmuntar ben fred.

També es pot coure al bany maria, al forn.

Madeleine Localvez

Hamburgueseria

**Pub
Es Dau**

Avda. Es Dau

Montuïri

El Bisbe va confirmar 16 joves montuïrers

El Corpus

El passat dia 13 celebrarem la solemnitat del Cos i Sang de Crist. En la celebració prengueren per primera vegada el Cos de Crist tres nines. A continuació tengué lloc la processó.

Volem agrair la col·laboració per les flors i les plantes que es tragueren al carrer.

Col·lecta de Càritas

Tots sabem que participar en l'Eucaristia, és a dir, estar en comunió amb Déu, implica també en comunió amb els germans. Per aquest motiu se celebra sempre el dia del Corpus la col·lecta de Càritas diocesana per ajudar els germans que més ho necessiten. Enguany hi ha més necessitat que els altres degut a l'augment de l'atur. La col·lecta recollida fou de 67.325 pessetes. Gràcies per la vostra generosa col·laboració.

Confirmacions

El passat dia 27 tengué lloc la confir-

Els 16 joves que reberen la Confirmació, juntament amb el bisbe i el rector

mació de 16 joves de la nostra parròquia. Assistí el Sr. Bisbe, que fou qui va impartir el Sagrament. Fou un acte amb la solemnitat que es requereix per a tal esdeveniment.

Després d'acabada la celebració el

confirmats obsequiaren els assistent amb un petit refrigeri.

Reberen la Confirmació els següents:

Jerònia Maria Amengual Tomàs
Maria Magdalena Rosselló Cerdà
Margalida Nicolau Pocoví
Rafel Alcover Amengual
Francisca Mestre Verger
Cristina Crespi Mayol
Coloma Alcover Mayol
Mateu Moll Ramonell
Catalina Barceló Mayol
Catalina Lluís Sampol
Joan Verger Bennassar
Maravilla Jiménez Sánchez
Pere Cerdà Linares
Margalida Pocoví Fernández
Miquel Verd Canyellas
Francisca Febrer Mayol

Sagraments sense compromís

Ara que hem acabat el curs i hem impartit a la nostra comunitat parroquial els sagraments del baptisme, de les primeres comunions, del matrimoni, les confirmacions, haurem de fer un balanç de com s'han assimilat aquests sagraments pel que fa referència al seguiment de Jesucrist mort en la Creu i ressuscitat per a tots nosaltres.

La valoració no està enfora de la que han fet un grup de catequistes de pastoral missionera, reflectida a una revista de temes rurals -"Militante", maig 1993-. Vegem el seu contingut:

"En efecte, ¿hi ha alguna cosa més real, més greu, més sabuda per tots que la manca de fe, o almenys de vinculació comunitària, de moltíssims dels qui participen i als qui regallem els sagraments?

Primeres Comunions per a nins dels qui tenim la certesa que fins aquest moment no han aparegut per la comunitat i tampoc després compareixeran, els pares dels quals mantenen una absoluta i pública desvinculació cristiana. Confirmacions en no se sap què, ja que no hi ha res que confirmar i que el diumenge següent no els tornarem a

veure a la reunió cristiana.

Matrimonis de persones que, refugiant-se en el millor dels casos és un "creure sí que crec", celebren el sagrament i fins i tot combreguen baix les dues espècies -queda preciós a les fotos- sense referència anterior expressa i visible a res cristià, ja que són perfectes desconeguts a qualsevol comunitat.

Són celebracions que s'han fet imprescindible en el nostre ambient als fastuosos actes socials i que converteixen l'Església en preceptora dels mateixos i de les seves ximpleries.

Tots sabem que això és així, encara que reconeguem justificacions i excuses, que sempre són històriques i socials, i no evangèliques. I tots sabem que els sagraments, vertader obsequi de Déu a l'Església, han estat sempre sotmesos a una rígida i seriosa disciplina sacramental. I això darrer és el que es desconeix o no vol acceptar el nostre context social.

Davant aquest vertader escàndol, consentit per nosaltres, ¿tindrà molta importància on es colloquin les creus a algunes persones?"

Sant Joan també serà poble solidari

El Sr. Bisbe ha demanat als rectors solidaris d'Algaida, Porreres i Montuïri que es facin càrrec del poble de Sant Joan, ja que don Gabriel Ferriol es jubila després de 22 anys d'estar al servei dels santjoaners.

A partir d'aquesta nova incorporació, les parròquies de Montuïri i Sant Joan quedaran vinculades, debut que el rector Onofre Torres serà el primer responsable dels dos pobles. Una vinculació que s'espera s'iniciarà a principis del pròxim curs.